KARCAGI ERKEL FERENC ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

Pedagógiai Program

Plósz Csilla Margit
igazgató

Székhely – 5300 Karcag, Szabó József utca 1.

Karcag, 2026. szeptember 01.

„Utóvégre lehet élni zene nélkül is. A sivatagon át is vezet út.
De mi, akik azon fáradozunk, hogy minden gyermek megkapja a jó zene kulcsát és vele együtt a rossz zene elleni talizmánt, azt akarjuk,
hogy az ember ne úgy járja végig élete útját, mintha sivatagon menne át, hanem virágos réteken.”

/Kodály Zoltán/

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS **4**

1. NEVELÉSI PROGRAM **7**

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai 7

1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai 9

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 12

1.4. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek 13

1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 14

1.5.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők 14

1.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók 15

1.5.3. Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás 15

1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok 18

1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény parnerei kapcsolattartásának formái ... 19

1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai 21

1.9. A felvétel és az átvétel szabályai 21

1.9.1. A felvételi eljárás, a magasabb évfolyamba lépés szabályai 22

1.9.2. A magasabb évfolyamba lépés feltételei 23

2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE **24**

2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői 24

2.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei 69

2.3. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek 69

2.4. A tanulók továbbhaladása, a tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei, a tanulmányok alatti beszámolók, vizsgák szabályai 72

2.5. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 74

3. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK **76**

BEVEZETÉS

Nevelési és oktatási módszereink megválasztásában elsősorban a jól bevált hagyományokat követjük, de befogadói vagyunk mindazoknak az újításoknak is, melyeket hatékonyaknak tartunk. Nevelő-oktató munkánk színvonalát emelik azok az értékek, amelyeket hosszú évek munkája alapján értünk el. A pedagógiai munkát igényes, jól felkészült, innovatív tantestület végzi. Iskolánk egyéni arculatát meghatározzák az évtizedek alatt felhalmozott szakmai ismeretek és tapasztalatok, valamint ezek mellett az új pedagógiai módszerek bevezetésére irányuló törekvések is. Intézményünkben az ismeretek közvetítése tárgyilagos és többoldalú megközelítésben történik. Az iskolai élet egészét illetően vallási és világnézeti semlegesség jellemzi munkánkat.

A karcagi Zeneiskola 1947-ben kezdte meg működését. 2005-től viseli a kiváló magyar zeneszerző Erkel Ferenc nevét, akinek domborműve díszíti az intézmény falát, mely alkotás Györfi Sándor Kossuth díjas szobrászművész munkája. 2007-ben iskolánk a kiválóra minősített alapfokú művészetoktatási intézmény címet nyerte el. Fontos feladatunk a hangszeres, vokális - és képzőművészeti műveltség megalapozása, fejlesztése. Célunk, hogy a tanulók többségének tudása olyan szintet érjen el, amellyel képesek lehetnek amatőr együttmuzsikálásra kamaraegyüttesekben, zenekarban, énekkarban.
A népzene tanszak tanulói elmélyedhetnek hagyományainkban, megismerhetik magyarságunk (és más népek) gyökereit, énekes, hangszeres és táncmotívumait. A képzőművészet alapjainak elsajátításával pedig „kulcsot” adni növendékeink kezébe a minél szélesebb körű önkifejezésre. Nem utolsó sorban pedig az átlagosnál jobb képességű tanulókat felkészíteni közép- vagy felsőfokú intézményekben való továbbtanulásra.
Fő cél, hogy a tanulók ne szakadjanak el művészeti iskolai tanulmányaik befejezésével, hanem felnőtt korban is keressék a kapcsolatot érdeklődésüknek megfelelő kulturális közösségekkel. Az érzelmi és esztétikai nevelés eszközeivel - zene, képzőművészet- kívánunk hozzájárulni a sokoldalú, érett, kreatív személyiség kialakításához. Az egyéni hangszeroktatás mellett az együttmuzsikálás megszerettetése az intézmény kiemelt célkitűzése. A magasabb osztályos növendékek és az iskolából „kinőtt” tanulók tanáraikkal együtt a Városi Szimfonikus Zenekarban és a Városi Énekkarban kamatoztathatják elsajátított zenei ismereteiket. A 2006-ban felépült Zenei Könyvtárunk több ezer kottával, hangzóanyaggal, szakkönyvvel segíti a minél színesebb és igényesebb művészeti oktatást. Szakmai munkánk elismertségét és színvonalát jelzi, hogy minden évben vannak olyan növendékeink, akik nemzetközi fesztiválokon, országos, regionális és megyei művészeti versenyeken sikeresen vesznek részt. Tanulóink közül többen zeneművészeti, képzőművészeti pályán folytatják tanulmányaikat.

2026. szeptember 01.

Az iskola küldetésnyilatkozata

"Minden gyermeknek joga van a legjobb tanárhoz, a legeredményesebb módszerhez és a legjobb körülményekhez, ami őt az iskolában az ismeretszerzés és az emberré válás folyamatában segíti." /Kodály Zoltán/

Iskolánk – a Karcagi Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola - Karcag és térsége alapfokú művészetoktatási intézménye.

Tantestületünk kiemelkedő szakmai felkészültségű, kreatív, minden újra fogékony, energikus pedagógusokból áll. Intézményünknek olyan a légköre, az atmoszférája, ahová szívesen jár tanár és diák egyaránt. Iskolánkra az önállóság és a csapatmunka folyamatos és érzékeny összehangolása a jellemző.

Célunk, hogy az alapfokon elvárható legmagasabb szintű művészeti képzésben részesítsük növendékeinket.

Kiemelt feladatunknak tartjuk, hogy a különböző művészeti ágak megalapozásával felkészítsük tanulóinkat a zene, és képzőművészet öntevékeny művelésére, illetve az arra érdemeseket művészeti pályára. Mindezek mellett fontos szerepe van az esztétikai műveltség, a jó zenei ízlés és ítélőképesség kialakításának.

Rövid távú céljaink között szerepel a zenei együttműködés kialakítása, a különböző együttesekben való együtt muzsikálás, éneklés, valamint igyekszünk eleget tenni a képzőművészet oktatás feltételrendszerének biztosításában is. Törekszünk, hogy nevelő-oktató munkánkat hassa át a tudatosság, a tervszerűség, a mai cselekvő iskolára jellemző aktivitás, hogy a gyakorlatban is bebizonyíthassuk a zene, és a művészetek fontosságát.

Az igazi pedagógus értékrendjében sokféle siker létezik. Elsősorban nem a látványos versenygyőzelmek, sikeres felvételik száma határozza meg sikereinket, - bár céljaink között szerepel. **Igazi eredmény** e mellett, ha az átlagképességű növendék tisztábban intonál, javul a kéztartása és a légzése, ha önállóan megtanul egy darabot, vagy szívesen kamarázik társaival. **Előrelépés,** ha kialakul és fejlődik képzőművész növendékeink térérzéke, látáskultúrája, kreativitása. És siker az is, hogy az iskolából való kirepülésük után is boldogan visszajárnak a fiatalok.

Pedagógusaink elkötelezettek a minőségi, esélyteremtő nevelés ügye iránt, mellyel megteremtik a versenyképes tudás megszerzésének lehetőségét a tanulóknak. A gyermekek egyéni sajátosságaira és a társadalom elvárásaira figyelő és annak megfelelni akaró iskola kívánunk lenni, amelyben a gyermek egészsége, személyiségének tiszteletben tartása és fejlesztése olyan közös feladatunk, amelyben nemcsak az intézmény dolgozóira, hanem egyéb partnereinkre, elsősorban a szülők együttműködésére is számítunk. Célunk, hogy a művészetoktatás eszközeivel sokoldalú, kreatív, érzelmekben gazdag személyiségű növendékeket neveljünk. A hatékony, rendszeres munkára neveléssel, értékes művészeti anyag tanításával formáljuk egyéniségüket.

Az iskola jövőképe

A társadalmi környezetünk elvárásait minél jobban közelítve egymáshoz, a művészetoktatás minőségének biztosításával folyamatosan biztosítjuk, hogy városunk gyermekei, a művészeti iskola elvégzése után képességeiknek, érdeklődési körüknek megfelelő minél többféle szakirányú közép- és felsőfokú intézményekben nyerjenek felvételt.

A nálunk dolgozó pedagógusok képesek a kor oktatási igényeit kielégíteni, megújulni, s lehetővé teszik a tanulók számára, hogy egyenlő esélyük legyen az életben való eligazodásban, érvényesülésben. Ezt az egyéni képességbeli és teljesítménykülönbségek feltárása után elkötelezetten, hittel, személyes példamutatással, példaértékű magatartással, a legalkalmasabb módszerek kiválasztásával valósítjuk meg. Intézményünk mindig szem előtt tartja az iskolai ügyfelek, - az iskolafenntartó, a szülő, a tanuló – igényeit, elvárásait, a „szolgáltatásaiba" beépíti és igyekszik magas színvonalon teljesíteni azt. Az iskola szolgáltatásai a hangversenyteremben, a színpadon jól érzékelhetőek, de eredményessége félévkor, év végén jelentkezik igazán. Oktatásunk minősége tehát, ha a szülő felé közvetíti az eredményeket. A művészeti iskola értékelési célja a rendszer állapotának (erősségeinek, gyengeségeinek, lehetőségeinek) feltárása és az elemzés alapján intézkedések hozása a minőségi problémák megszüntetésére, a minőségjavításra.

Olyan intézményben kívánunk együttműködni, ahol az iskola tárgyi környezete, az emberi kapcsolatok minősége környezetbarát és egészségmegtartó. Ahol biztosítva van hosszú távon a gyermekek szakmai, szellemi, érzelmi, esztétikai, lelki fejlődése. Környezettudatos állampolgárrá váló tanítványokat bocsátunk útjukra, olyanokat, akiknek reális esélyük van a sikeres munkavállalásra, képesek az élethosszig tartó tanulásra.

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

- A zenei nevelés Magyarországon a Kodály Zoltán által megalkotott filozófiát követve, tevékenység-központú módszer alapján valósul meg.
- Az iskolában működő, különböző művészeti ágak iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását.
- A művészeti iskola, növendékeinek fejlesztését a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.
- Fontos alapelv, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat.
- A mindenkor hatályban lévő tantervi követelmény az, amely meghatározza a kötelező és alapvető pedagógiai tartalmakat. Erre a közös, egységes alapra épül fel az intézmény helyi tanterve, amely a helyi igények és célok figyelembevételével kerül megfogalmazásra.
- A nevelő-oktató munka során a pedagógusok szakmai tudásuk mellett, a tanulók életkori sajátosságainak figyelembe vétele alapján választják ki, egyénre szabottan a lehető legjobb fejlesztési módszereket. Ezek mind-mind a növendék művészi kifejező képességének előre mozdítását szolgálják.
- Az intézmény, az alapfokú művészetoktatás által - az elvárt követelmények teljesítésével párhuzamban - nagy hangsúlyt helyez a képességfejlesztésre, valamint az integrált oktatás-nevelés gyakorlati megvalósítására.
- Az intézmény minden szintjén érvényesül a demokrácia, fontos hangsúlyt kap az esélyegyenlőség: éppen ezért a művészeti iskola mindenki számára nyitott.
- A képességfejlesztés és ismeretgazdagítás mellett a művészet és annak oktatása fontos nevelőeszköz is egyben. Elősegíti az élet értékeinek, szépségeinek felfedezését, éppen ezért fontos alapvetés az értékközvetítés és értékmegőrzés folyamatos biztosítása.
- Minden művészeti ágban törekszünk a művészi kifejezőkészség megalapozására. Fontos feladatunk a kiemelt képességű növendékek emelt szintű oktatása, illetve felkészítésük a szakirányú továbbtanulásra, közép-, vagy akár felsőfokon.
- Pedagógiánk fontos alapvetése: a tehetséges tanulók mellett, a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, motivációjú növendékek közösségbe való beilleszkedésének támogatása a művészeteken keresztül.
- Arra törekszünk, hogy növendékeink képesek legyenek a művészetek befogadására, értésére és művelésére minél több művészeti ágban. A komplex művészetoktatás megvalósítása jegyében az intézmény igyekszik széles kínálatot nyújtani Karcag és térsége gyermekeinek.

Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink, céljaink a növendékeink sikeres oktatása, nevelése érdekében

Pedagógiai munkánk célja mindazoknak az emberi-erkölcsi értékeknek a kialakítása, melyeknek birtokában tanulóink megteremthetik egyéni boldogságukat, boldogulásukat szűkebb és tágabb környezetük javára.

- Intézményünkben, a mindenki számára elérhető művészeti nevelés célja olyan képességek fejlesztése, melyek elősegíthetik a harmonikus társadalmi együttélést, azaz a művészeti tantárgyak a művészet eszközeit a személyiség egészének fejlesztése érdekében használják fel
- Nevelő-oktatói munkánk fontos része a tanulói alapkészségek, kulcskompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek a különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását.
- Lehetőség szerint minél inkább ki kell aknázni a művészetoktatásból fakadó előnyöket: a társas zenélés és a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket.
- A művészetoktatás legyen kiegészítője a közoktatásnak, fejlessze - az alapműveltségre építve - az egyén képességeit, tehetségét, és teljesedjen ki a közösségi formákon belül.
- Elérendő cél továbbá, hogy növendékeink a magyar kultúrára büszkék legyenek, és kötődjenek szülőföldünk értékeihez
- Az előbb felsoroltak mellett tanulóink legyenek képesek saját kultúránk mellett más kultúrák, művészetek befogadására, értésére és művelésére is, minél több művészeti ágon belül.
- Az esztétikai műveltség, a jó zenei ízlés, a művészetek területén jelentkező alkotások megértésének, az ítélőképesség kialakításának elősegítése.
- Az önállóan alkotni tudó attitüd kibontakoztatása igen fontos nevelési feladatunk, hiszen a mai, állandóan változó világunkban jellemzően az találja meg a célját, a feladatait, aki felnőttként képes lesz az önmaga sorsát tudatosan irányítani és a problémákban dönteni.
- Művészeti nevelésünk legfontosabb célja pedig nem lehet más, mint az, hogy növendékeink fejlődésük során kiegyensúlyozott, kreatív, nyitott, harmonikus és mentálisan teljes személyiséggé váljanak, a művészetoktatás eszközei által.
- A fő cél olyan magatartási szokás kialakítása, mely biztosíték lehet arra, hogy a tanulóknak ez irányú nyitottsága és igénye nem szakad meg a művészeti iskolai tanulmányok befejezésével, hanem felnőtt korukban is keresni fogják a kapcsolatot érdeklődésüknek megfelelő kulturális közösségekkel.

- A nevelési célok, a művészeti iskola nevelésfilozófiai elveinek megvalósítására széleskörű lehetőséget biztosít a tantárgyfelosztás, melyben az egyéni foglalkozások mellett jelentős óraszámban kap helyet a kamarazene. Ezen együttesek órarend szerinti működésén túl szereplésekkel biztosítjuk azt az érzelmi motivációt, mely a fenti célok mellett a felelősségtudat fejlesztését is szolgálja.

1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai

Iskolánk nevelési célja a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

Kiemelt feladataink

- A művészetoktatás célja, hogy az érzelmi és az esztétikai nevelés eszközével járuljon hozzá a sokoldalú, érett, kreatív személyiség kialakításához.
- Az alapfokú művészetoktatás-nevelés biztosítja a zeneművészet, a képző- és iparművészet iránt érdeklődő tanulók képességfejlesztését, a különböző művészeti szakterületekben való jártasság megszerzését.
- Ösztönözze a tanulót az önkifejezés eszköztárának gazdagítására különböző művészeti ágakban, készítse fel a tanult művészi kifejező eszközök alkalmazására.
- Alapozza meg és fejlessze a hangszeres /vokális/ zenei műveltséget képző és táncművészeti ismereteket.
- A tanulók többségének tudását fejlessze olyan szintre, hogy képesek legyenek amatőr muzsikálásra kamaraegyüttesben, zenekarban, táncegyüttesben való szereplésre.
- Az átlagosnál jobb képességű, a művészeti pályát választó és arra alkalmas növendékeket készítse fel közép-, vagy felsőfokú intézményben való továbbtanulásra.
- Adjon rendszerezett művészeti ismereteket. Vezesse rá őket a művészet logikájára, összefüggéseire.
- Ismertesse meg a tanulókat a főbb zenei stílusok sajátosságaival, a zenetörténeti összefüggéseivel, a különböző művészeti ágak egymáshoz fűződő kapcsolatával.
- Ösztönözze őket életkoruknak megfelelő, művészeti tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására.
- Fejlessze a tanulók ízlését, stílusérzékét.
- Bontakoztassa ki fantáziájukat, adjon teret kreatív megnyilatkozásaiknak, fejlessze improvizációs készségüket.
- Fejlessze a tanulók képességeit: hallásukat, ritmusérzéküket, fogékonyságukat a dinamika és a hangszín különbségeire, a képi gondolkodásra, a vizuális absztrakcióra, a vizuális önkifejezésre, alkotásra, dramatikai technikák alkalmazására.
- Szoktassa a növendékeket rendszeres, céltudatos és gazdaságos munkára.

- Értékes anyag tanításával, korszerű, vonzó módszerekkel alakítson ki olyan érzelmi kapcsolatot a tanulókban a művészetek iránt, hogy az mindennapos szükségletükké váljék.
- Tanítsa meg a növendékeket az életkoruknak és képességeiknek megfelelő anyag kottahű, stílusos, a zenei összefüggéseket visszaadó, értelmesen tagolt, árnyalt és kifejező megszólaltatására, a vizuális és mozgásos tevékenységek alkalmazására.
- Neveljen az értékes művészeti alkotások szeretetére.
- Ösztönözzön rendszeres hangverseny – opera és kiállítás látogatásra, a rádió és a televízió művészeti műsorainak meghallgatására, a művészeti élet eseményei iránti érdeklődésre, értékes hang és videó felvételek, képi anyagok gyűjtésére és feldolgozására, de mindenekelőtt aktív együtt munkálkodásra.
- Az aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés, az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása.
- A tanulói együttműködésen alapuló tanulás, a differenciált tanulásszervezési eljárások alkalmazása.
- Pedagógusok együttműködésével multidiszciplináris óra megszervezése, azaz olyan foglalkozások szervezése, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg.
- A digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása során beépül a digitális tanrend alatt szerzett tapasztalat, tudás.

A pedagógusok helyi intézményi feladatai

„Mennél nagyobb tömegeket érintkezésbe hozni az igazi, értékes zenével…”/Kodály Zoltán/

A fentebb felsorolt céloknak abban az esetben tudunk megfelelni, ha növendékeink képesek felismerni saját személyiségük értékeit, képességeit, illetve tudásukat. Ebben pedig nekünk, pedagógusoknak vannak összetett, komplex feladataink:

Az intézmény arculatának, hagyományainak megismertetése, azok ápolása annak érdekében, hogy ezeket az értékeket a tanulók felnőttként is megtartsák és tovább fejlesszék.

- Alapos szaktárgyi tudással, változatos oktatási módszerek alkalmazásával felkészíteni tanítványainkat a zene és más művészetek öntevékeny művelésére, illetve szakirányú pályaválasztásra.

- Az alapfokú művészetoktatásban, a neveléssel egybekötött képességfejlesztéssel a pedagógusok egyik fontos feladata, a testben-lélekben boldogságra és boldogulásra képes generációk felnevelése.

- A tehetségek felismerése, az egyéni képességekhez és érdeklődéshez igazodó oktatás biztosítása, tehetséggondozás, a tanulás támogatása;

- A tanuló és a pedagógus közös tevékenységére, szocializációra, együttműködésére épülő oktatás megszervezése, tervszerű, következetes munkára való nevelés.

- Problémamegoldásra, az összefüggések feltárására ösztönzés, differenciálás.

• A művészetek élményszerű megismertetése, tantárgyközi kapcsolatok minél szélesebb körű kiaknázása.

• A tanuló verbális és non verbális kifejező készségének gazdagítása, egymás tiszteletére nevelése, tudatos közösségfejlesztésre való törekvés.

• Harmonikus légkör biztosítása, alkotásra, önkifejezésre ösztönzés.

• Jól működő kapcsolatrendszer kialakítása, eredményes szakmai együttműködés biztosítása.

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében:

- Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel.
- Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával.
- Megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.
- Tanszaki közösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba bekapcsolódik.
- A munkatervben előirt iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, hangszer szertárában rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.
- Növendékhangversenyek és tanszaki hangversenyek szervezése, lebonyolításukban való aktív közreműködés.
- Hagyományos rendezvényeink szervezése és azok lebonyolításában való közreműködés
- Iskolai, illetve városi rendezvényeken való részvétel hangszeres produkciókkal.
- A tanórán kívüli művészeti nevelés lehetőségeivel igyekszik növendékei tanulmányait elősegíteni, az intézmény nevelési eredményeit gazdagítani.
- Növendékei zenehallgatóvá, koncert és kiállítás látogatóvá nevelése érdekében kezdeményezi szakmai kirándulások, opera-, hangverseny, kiállítás, táncos előadások látogatásának szervezését.
- Feladata, hogy tanszakának növendékei minél nagyobb számban tegyenek művészeti alapvizsgát.

A pedagógus a tanuló értékeléséről a KRÉTA elektronikus naplón és tájékoztató füzeten keresztül rendszeresen értesíti a szülőket.

Az egyes hangszert oktató tanárok feladatai, hatásköre:

A művészetpedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja tanszakán a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy növendékei jó közösségé váljanak, amelyben minden gyermek otthon van. Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.
Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni a tanszakával való törődését.

A tanszak tanára:

- alaposan ismeri növendékeit,
- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli tanszaka tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi,
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn a növendékei szülői munkaközösségével, a növendékek életét, tanulmányait segítő személyekkel, akik iskolán belül és iskolán kívül vesznek részt a támogatásban,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- szülői értekezletet tart, az elektronikus napló és az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,
- ellátja a növendékeivel kapcsolatos ügyviteli feladatokat,
- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására,
- részt vesz a nevelőtestület munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„Befogadóképessé kell tenni ifjúságunkat a szépre, a jóra, hogy igényeljék azt, és fel kell ébreszteni az igényt, hogy még jobban ismerjék…” /Járdányi Pál/

A személyiséget a biológiai tényezők, a környezeti és nevelési hatások együttesen határozzák meg.
A személyiség fejlesztésével kapcsolatos feladatok négy területre oszthatók;
a) az értelem kiművelése
b) a segítő életmódra nevelés
c) az egészséges és kulturált életmódra nevelés
d) a szakmai képzés
Az alapfokú művészetoktatás képzési rendszerében az első és negyedik terület kap nagyobb hangsúlyt.
Feladatainkat a pedagógiai alapelvekből, célokból, eszközökből vezetjük le.

A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét.
Valljuk, hogy személyiséget formálni csak az egész személyiségre hatni tudó művészetek jelenlétével lehet.
A művészetek formálják a tanulók érzésvilágát, kialakítják bennük a minőségre való igényességet, segítenek eligazodni az őket érő ingerözönben.
A művészeti nevelés biztosítja a személyes tapasztalatszerzést, mint tanulási módszert. Tanulóink élményszerűen tapasztalják meg a művészeti stílusok sokszínűségét, azokat a kifejezési formákat, amelyek a zene, és képzőművészetben ötvöződnek.
A művészeti neveléssel lehetőséget biztosítunk arra, hogy minden tanulónk élje át a siker élményét, ezzel fejlődjön önismerete, erősödjön egészséges önbizalma.
Feltárjuk növendékeinkben a művészet megerősítő, átörökítő szerepét, megértetjük, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség.
Művészeti nevelésünk megalapozza tanulóink esztétikai szemléletét, értékes alkotások iránti igényét.
Az egyetemes, a népi- nemzeti zenei, tánc és képzőművészeti kultúra megismertetésével létrejött pozitív élmények hozzásegítenek azokhoz az emberi tulajdonságokhoz, amelyek a műveltség területén az eredményes haladás összetevői.
A naponkénti gyakorlások, művek, megtanulása nyomán fejlődik a memória, edződik a bevésés képessége. A művek előadása a figyelem, a koncentráció állandó munkáját igényli és fejleszti.
A művészeti oktatás nevelő hatását lemérhetjük a közismereti tárgyak mindegyikével, a tanulók magatartásában, értelmi, etikai, esztétikai fejlődésében.
A művészeti iskolába járó növendékek „szép” iránti fogékonysága, igényessége fokozatosan megnyilvánul munkához való hozzáállásukban, és magatartásuk kulturáltságában.

Feladata:

- A személyiség önfejlesztésének elősegítése, amelynek alapja a tanulók önismeretének gazdagítása, hogy képesek legyenek saját lehetőségeik és korlátaik felismerésére.
- A tanulók érzésvilágának formálása, a minőségre való igényesség kialakítása, a tanulókat érő ingerözönben való eligazodás segítése.

1.4. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Zenei munkaképesség gondozás

- A gyerekeknek a művészeti iskola követelményein kívüli feladatok tömegével is meg kell küzdeniük. Ezért a zeneművészeti ágon az előkészítés jelentősége fokozódik.
- Minél fejlettebb képességekkel rendelkezik a hangszertanulást elkezdő növendék, annál sikeresebben tud helytállni a gyors iramú és intenzív oktatási folyamatban.

- A hangszeres alkalmasság előkészítésére a zenei munkaképesség gondozás pedagógiája jól bevált megoldásokat kínál. Célunk, hogy ezeket az elkövetkezőkben megismerjük és alkalmazzuk a mindennapi hangszeres tanítás folyamán.
- Különböző mozgástréningek, a légzésfrissítő mozgásos pihenés megoldás lehet a zenei órákon jelentkező fáradtság kiküszöbölésére, melyet nem csak a tanórán alkalmazhatnak a növendékek. Rá kell nevelnünk tanítványainkat, hogy ezt az otthoni gyakorlásba is beépítsék.
- Az elkövetkezőkben oktatásunk folyamán nagyobb figyelmet kívánunk fordítani a zenei munkaképesség gondozására, fejlesztésére. Célunk, hogy a tantestület minél nagyobb százaléka legyen tájékozott a zenei munkaképesség gondozás terén és ezeket alkalmazza mindennapi hivatása során. Ezt a szempontot helyezzük előtérbe az Éves Beiskolázási Tervben is.
- De a tájékozottság és a tapasztalatok csak akkor lehetnek igazán eredményesek, ha biztosítottak a tárgyi feltételek is. Elsősorban egy olyan terem, ahol az elméleti /szolfézs/ órák részeként lebonyolíthatóak lennének a különböző mozgásos tréningek, ill. rendelkezésre állnak speciális eszközök. /bordásfal, labdák, ugrókötél, szivacsszőnyeg/.
- A hosszú ideig rajzasztal mellett görnyedő növendék koncentrációs képességét, figyelem összpontosítását is javítja a tanórák közben beiktatott néhány perces légző és lazító gyakorlat.

1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.5.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Felelősségünk és feladatunk az átlagos vagy gyengébb képességű tanulókkal való foglalkozás is.
A szorongásos, tanulásában akadályozott vagy sérült gyermekek fejlesztése ugyanúgy feladatunk lehet, mint a kiemelkedő tehetségek gondozása.
Gyengébb képességekkel éppúgy válhat valaki önmegvalósító, érett személyiséggé, mint kiemelkedő talentumokkal.
Napjainkban nagyon sokszor felvetődik az esélyegyenlőség kérdése. Feladatunk ennek biztosítása mind mikro-, mind makroszinten.
Az indulási hátrányok csökkentése, és a zenei-, és művészeti pályára történő felkészítés szerepe az egyéni és csoportos órák keretében. Meggyőződésünk, hogy a gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatban legfontosabb a pedagógusok példamutatása, mindennapi viselkedése, kommunikációs készsége.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka egyik fontos területe a szociális hátrányba került gyermekek és szülők segítése. A szaktanárok feladata, hogy felmérjék a tanszakukon tanuló gyermekek szociális hátterét. Ebben segítséget nyújtanak a személyes elbeszélgetések, a tanszaki meghallgatások, az iskolai rendezvények.

A hátrányok enyhítését célzó programok:

- Harmonikus, szoros kapcsolattartás a szülőkkel

- Pedagógusok személyes példamutatása

- Több fellépési, szereplési alkalom biztosítása az érintett tanulóknak

- Önkifejezés, önbecsülés, sikerélmény biztosítása

A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit.
Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóink részesei.

Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

- Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.
- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értékként képviselheti.
- A szülő, a család (mint partner) résztvevője a művészeti iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola-gyermek közötti kommunikáció.
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

1.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

Az iskola feladata, hogy a tanulókat segítése a problémák felismerésében és leküzdésében.

Művészeti iskolánkban szinte csak elvétve találkozunk beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókkal.
A tanárok elsődleges feladata a sikerélmény biztosítása növendékeik számára, amely növeli a tanulók önbizalmát, igény- és teljesítmény szintjüket. Mivel a képzés egyéni, és kis létszámú csoportoktatásra épül, ezért szaktanárainknak talán nagyobb lehetőség kínálkozik növendékeik, családjuk, az esetleges problémák és nehézségek megismerésére.
Több lehetőség nyílik a differenciált foglalkozásra, az egyéni képességek fejlesztésére, a hibák javítására, a pozitívumok kiemelésére, a „jó” megerősítésére.
Mindez talán semmivel sem pótolható módszerek alkalmazását jelentheti a beilleszkedési és magatartási nehézségekkel rendelkező növendékek esetében.

1.5.3. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

A tehetségek kibontakoztatása érdekében fontos feladat a megismerési vágy, önmegvalósítás iránti igény felkeltése, kielégítése, fejlesztése.

A művészetoktatás alapvető funkciója a tehetségek gondozása, a veleszületett képességek kibontakoztatása, továbbfejlesztése. A tehetséges tanulók mind a képességek mind a viselkedés, magatartás terén eltérnek az átlagtól.
Legfontosabb személyiségjegyeik a kreativitás, a kíváncsiság és a tudásvágy. A tehetséggondozásban nincs egyetlen, igazi út, minden tanulót a saját személyiségjegyeinek megismerése által lehet fejleszteni.
Ilyen ismérvek:

- A gyermek kora.
- Milyen szinten áll, mit tud?
- Milyen motivációk inspirálják?
- Mit tud a pedagógus szakmailag nyújtani?
- Lehet-e számítani a családi háttér támogatására?

Mindezek tisztázása után a növendék és szülő bevonásával kiválaszthatjuk a lehetséges módszert.
Ezek a következők lehetnek:
a) „minőségi" csoportba irányítás (egyénenként eltérő időben)
b) évugratás, vagy léptetés; amikor egy tanévben esetleg 2 év anyagát is minden nehézség nélkül képes elsajátítani a növendék

Intézményünkben a *zeneművészeti ág* sajátossága az *egyéni oktatás*, ezen belül a legtehetségesebb növendékeink emelt időkeretben tanulnak. („B"- tagozat)
Lehetőség nyílik a tehetséggondozás elősegítésére a kötelező, szolfézs tantárgyból is kiscsoportos, illetve egyéni foglalkozásra.

A művészeti képességek rendszerint korán megmutatkoznak, de a motivációs akarati tényezőktől, a környezet segítő hatásától függ, hogy lesz-e belőlük tehetség.

Intézményünkben a tehetség megmutatkozásának, bizonyításának az alábbi fórumok adnak lehetőséget:

- Versenyeken, bemutatókon való részvétel (nemzetközi, országos, megyei szinten) - zenei és tánc tanszakok.
- Külső rendezvényeken való szereplések (más iskolák, városi, regionális rendezvények).
- Helyi tárlaton történő bemutatkozás, pályázatokon való részvétel. (képzőművészet tanszak)

A tehetségek oktatása nem pusztán a tantervi keretek közé szorított információ-közvetítésből áll, sokkal inkább olyan folyamat, mely állandó tökéletesítésre ösztönöz, az egyén saját képességeit, készségeit illetően.

A tehetséggondozás feltételei:

Intézményünk pedagógusai kiemelt feladatuknak tekintik a tehetséggondozást. Ez a feladat a művészeti nevelésben a pedagógiai munka alapját képezi, és nagyon fontos, hogy a tanuló egyéni képességeivel koherens legyen.

Az intézményben tanulók egyéni adottságainak felismerése, hatékony fejlesztése, a tehetségek gondozása, a veleszületett képességek kibontakoztatása, továbbfejlesztése, az ismeretek szilárd alapozása, önálló ismeretszerzés képességének fejlesztése. Az új módszerek, technikák alkalmazásával a tanulók olyan képességei is fejlődnek, mint a kommunikációs képesség, vitakészség, együttműködés.

A tehetségfejlesztő program célja:

a) a tehetségek felkutatása, felismerése

b) megfelelő tárgyi-személyi feltételek biztosítása

c) napi kapcsolat az illető növendéket oktató nevelők között

d) napi kapcsolattartás a tehetséges tanuló szüleivel

e) olyan oktatási légkör biztosítása, mely leküzdi a kreativitással szembeni akadályokat

f) tehetséges pedagógusok – a tanári munka professzionális szakma, olyan alkotó művészet, melyhez a szükséges pluszt a pedagógus személyisége adja hozzá.

Művészetoktatásunk alapvető feladatai közé tartozik a tehetségek felkutatása, gondozása, kibontakozásuk elősegítése.
Az átlagnál tehetségesebb tanulók 2. osztálytól szaktanári javaslatra „B” tagozatra járhatnak. (heti 2x45 perces óra)
Különösen fontos, hogy a művészetek által a tanuló sikerélményhez jusson, és kiegyensúlyozott személyiséggé váljon.

Arra törekszünk, hogy a művészetek eszközeivel neveljünk, értéket közvetítsünk, hogy segítsünk a gyerekeknek abban, hogy megtalálják az önmagukhoz vezető utat.
A kiemelkedően tehetséges tanulóknak, iskolánk együtteseinek biztosítjuk országos, megyei, regionális versenyeken, találkozókon, fesztiválokon való részvételt.

- A művészeti iskola cél- és feladatrendszeréből következik, hogy igyekszik beiskolázni a jó képességű növendékeket, illetve a képességfejlesztés lehetőségeit kihasználva teret biztosítani annak minél magasabb szintű kibontakoztatására.
- A félévi, tanévvégi meghallgatások alkalmával a tanszak tanárai javaslatot tesznek a kiemelkedő képességű tanulók emeltszintű /B tagozatos/ képzésére.
- Ezen tanulók munkáját, fejlődését a tanszakvezető és az iskolavezetés kiemelten figyelemmel követi és minden lehetséges támogatást biztosít számukra /jobb hangszer, gyakori szereplés, több korrepetíciós lehetőség/.
- Szakközépiskolai vagy főiskolai tanár közreműködésével, szakmai konzultációkat kell szervezni az országos versenyre, művészeti szakközépiskolai továbbtanulásra készülő növendékek részére. Ezeken az érintett nevelők mellett a tanszak többi tanára is részt vesz.

- A művészetoktatás fakultatív formája arra ad lehetőséget, hogy a tanulók saját maguk válasszák érdeklődésük alapján a művészeti terület valamelyik tanszakát, ami a pályaorientáció alapját jelentheti. A művészeti iskolák feladata, hogy felismerjék, kiválasszák a tehetséges tanulókat és tehetséggondozó pedagógiai tevékenységükkel segítsék a tanulók művészeti pályaválasztását.
- A művészeti iskolában megszerzett ismeretek, készségek és képességek alapját képezhetik számos más szakterület, illetve felsőfokú továbbtanulás követelményeinek /pl. óvó- tanító-képzés, ének-zene szakos tanárképzés, hangmérnök, hangszerkészítő és egyéb szakmák/.

1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

- A zeneművészeti ágban a közösségi nevelés színterei az intézmény együttesei: zenekarok, kamarazene-csoportok órái, illetve a szolfézscsoportok órái.
- Ebből következően tanulóinknak számos alkalommal van lehetőségük közös produkciókkal közönség elé állni. Ilyenkor előtérbe kerül a tanulók egymásrautaltsága, mert a csoport sikere az egyéni teljesítményeken múlik. Feltétel a fegyelmezett magatartás, mely nagyban segíti a közösség életét, és munkáját.
- Elengedhetetlen egy közösségen belül, a tagok tisztelete, megbecsülése.
- A közösségfejlesztés elsősorban a közös muzsikálás, a közös munka színterein valósul meg.
- A kamarazene csoportok, énekkar, képzőművészeti csoportok a szereplésekre, kiállításokra való felkészüléseik során a szakmai munka mellett jó lehetőséget kapnak a gyermekközösség fejlesztésére is.
- Az egy-egy tanár tanszakán tanulók közös tanszaki kirándulásai, a közös órák kedvezően visszahatnak a közösség alakulása mellett a szakmai eredményekre is.
- A jól sikerült együttes szereplés élménye olyan közösségformáló, közösségteremtő alkalom, melynek során egymásért felelős, egymás munkáját becsülő, azonos célért erőfeszítésre képes közösség születik.
- A közösség megtartó ereje további segítséget nyújt a növendéknek a szabadidő hasznos eltöltésére, a káros szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzésére, leküzdésére.

<u>A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje</u>

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

HAGYOMÁNYOK

Az ünnepek megrendezése, az iskolai hagyományok ápolása fontos területei a személyiség sokoldalú fejlesztésének. Az identitástudat kialakítása, a szűkebb környezet megismerése és védelme alapvető feladata nevelő-oktató munkánknak.

Ünnepségek és megemlékezések

Ünnepélyek:	*Megemlékezések:*
tanévnyitó ünnepély	Zenei világnap október 1.
karácsonyi hangverseny	Erkel Emléknap november 7.
tanévzáró ünnepély	

- A Zene Világnapja
- Erkel Ferenc hangverseny
- Karácsonyi hangverseny
- Növendékhangversenyek
- Tanszaki koncertek
- Szabadtéri rendezvény
- Megyei Vonósverseny /kétévenként/
- Képzőművészeti kiállítások
- Beiskolázó programok
- Zenei produkciókkal, képzőművészeti alkotások kiállÍtásával közreműködnek a Kun-Orgonda Zenebarátok Egyesület által szervezett jótékonysági rendezvényeken.

Az ünnepségek, megemlékezések lebonyolításának rendje az intézmény éves munkatervében meghatározottak alapján történik. A városi ünnepségeken az intézmény képvisleteti magát.

1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.
Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, ill. az aktuális feladatokról az intézmény igazgatója, művészeti iskolai tanárok tájékoztatják.

- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, közölhetik az intézmény igazgatójával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a főtárgytanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Tanszaki szülői értekezletek
- Fogadóóra
- Bemutatóóra
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Közös programok
- Nyilvánosság biztosítása

Az iskola együttműködik a kulturális közművelődési és egyéb intézményeivel a tanulók érdeklődése, igényei, szükségletei szerint. Nyitott minden olyan külső kapcsolatrendszer kialakítására és folyamatos működésére, amely a tanulók fejlődését, közösségi tevékenységét, szabadidejének hasznos eltöltését szolgálja. Intézményünk a feladatok elvégzése, valamint a továbbtanulás és a pályaválasztás érdekében, óvodások beiskolázása és egyéb ügyekben rendszeres kapcsolatot tart fenn más intézményekkel és cégekkel, támogatókkal. A művészeti szakközépiskolákkal és más alapfokú művészetoktatási iskolákkal, szakmai szervezetekkel.

Partnereink

Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, Karcagi Tankerületi Központ, szülők, tanulók, szülői szervezetek, alapítványok, egyesületek, szakszervezetek, Intézményi Tanács, óvodák, általános iskolák, középiskolák, egyházak, Vöröskereszt, Tűzoltóság, Rendőrség, Oktatási Hivatal, Déryné Művelődési Központ és Városi Könyvtár, Györffy István Nagykun Múzeum, Kántor Sándor Fazekasház, Tájház, múzeumok, üzemorvos, média

A kapcsolattartás formái:

- ✓ szóban és írásban
- ✓ közös értekezletek tartása
- ✓ szakmai előadásokon és megbeszéléseken való részvétel
- ✓ módszertani bemutatások és gyakorlatok tartása
- ✓ intézményi rendezvények látogatása
- ✓ hivatalos ügyintézés
- ✓ közös ünnepélyek rendezése

A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Meghallgatások
Tanévenként egy meghallgatáson és egy művészi előadáson (pl.: tanszaki hangverseny) minden növendéknek szerepelnie kell. A meghallgatás követelményei a Helyi tantervben találhatóak.

Művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelménye

Az alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei:

- Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett.
- Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

- A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsgatantárgy tekintetében – a NAT az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni.
- A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező tagintézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása.
- Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi Követelményeknek eleget tett.
- A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá, amennyiben az nem felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja.
- A művészeti alapvizsga és záróvizsga tantárgyakra lebontott részletes követelményeit a Helyi Tanterv tartalmazza.

1.9. A felvétel és az átvétel szabályai

A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik, és jelentkezés alapján történik. Felvételi korhatár: 6 évtől 22 éves korig.

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 23. § (1) Az alapfokú művészeti iskolába külön jelentkezési lap benyújtásával kell jelentkezni. A felvételi eljárás rendjét az iskola igazgatója határozza meg.

A beiratkozás időpontját a beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal korábban – a helyben szokásos módon – nyilvánosságra kell hozni. (intézmény hirdetőtáblája, weblapja, helyi újság és TV)

Az alapfokú művészeti iskolánkban nincs szakmai felvételi megmérettetés. Az első tanév végeztével önszelekció útján történhet módosulás.

1.9.1. A felvételi eljárás, a magasabb évfolyamba lépés szabályai

Felvételi eljárás

A művészeti iskolába való beiskolázást, az új tanulók felvételét minden tanév június hónapjában tartjuk. Kiválasztjuk az erre alkalmas június eleji hetet, kijelöljük a felvételi időpontját. Az időpontokat közzé tesszük a helyi sajtóban, illetve a városi faliújságokon, valamint az intézmény faliújságján.

A hét első két napján személyesen felkeressük a helyi általános iskolák alsó tagozatait és az óvodák nagycsoportjait. Ez alkalommal szólunk a művészeti iskola jellegéről, munkájáról, esetleg rövid bemutatót is tartunk.

Végül kiosztjuk az írásbeli tájékoztatót, amely a beírás idejét, helyét, módját, a legfontosabb tudnivalókat közli.

A személyes megkeresés helyett beiskolázási műsor is tartható, ekkor ehhez kapcsolódva osztjuk ki az írásbeli tájékoztatókat.

A beíratás megkezdése előtt az igazgató meghatározza, hogy tanszakonként hány új növendéket lehet felvenni. A beíratásra külön tanári beosztás készül. Lényeges, hogy a beíratás minden napján minden tanszakról legalább 1 tanár legyen jelen.

A beíratás befejezése után a tanszaki létszámokból megállapítható, hogy szükség van-e pótbeíratásra. Ha igen, akkor a pótbeíratásra szeptember elején a beíratáshoz hasonló módon kerül sor.

<u>Röviden:</u> időpont kiválasztása, iskolákban a tájékoztató kiosztása, meghirdetés, a pótbeíratás lebonyolítása. A beiskolázási feladatok koordinálását, megszervezését az igazgató által megbízott nevelő végzi.

Új tanuló felvételéről az igazgató, - a felvételi bizottság javaslatát és az intézmény engedélyezett tanulói létszámát figyelembe véve – dönt. A felvétel eredményét írásban, ill. szóban közöljük a tanulókkal, szülőkkel, törvényes képviselővel.

A tanulói jogviszony a beiratkozással (Jelentkezési lap kitöltésével) jön létre. Ha egy tanszakra több jelentkező van, mint a férőhely, a jelentkezőket a vizsga eredménye és az alkati megfelelés alapján a felvételi bizottság rangsorolja.

A tanulók osztályba sorolására – a felvételi vizsgán nyújtott teljesítményük alapján – a felvételi bizottság tesz javaslatot.

A főtárgy, a kötelező tárgy és a választható tárgy osztályba sorolása eltérhet egymástól az egyes tantárgyak eltérő időpontban megkezdett tanulmánya miatt. A tanuló eredményesen elvégzett tanév végén kérheti más tanszak vagy választható tantárgy felvételét.

A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvételről vagy az átvételről a szaktanár/ felvételi bizottság javaslata alapján az igazgató dönt. Amennyiben a jelentkező növendékek mind előképzettségben, mind a hangszertanuláshoz szükséges adottságokban megegyeznek és részrehajlás nélkül nem történhet meg a rangsorolás, sorsolás útján dönt az intézmény az átvételről.

A sorsolás lebonyolításának szabályai:

- A sorsolás nyilvános.
- A sorsolásra a felvételi kérelmet benyújtó szülőket meg kell hívni.
- A meghívónak tartalmaznia kell a sorsolás helyszínét, a sorsolás időpontját, a sorsolásban érintett tanulók számát, valamint a felvehető tanulók számát.
- A sorsolás helyszíne az iskola épülete.
- A sorsolást a felvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak utolsó napja után tizenöt napon belül le kell bonyolítani.
- A sorsolást az ez alkalomra létrehozott sorsolási bizottság szervezi meg és bonyolítja le.
- A sorsolás elején a megjelent szülőkkel ismertetni kell a sorsolás menetét és a sorsolási bizottság tagjait.
- A felvételi kérelmeket jelölés nélküli, zárt borítékban a jelenlevők előtt kell behelyezni a sorsolási urnába.
- Az urnából a sorsolási bizottság egyik tagja veszi ki egyesével a borítékokat, majd mindenki számára jól hallhatóan felolvassa a borítékban levő tanuló nevét.
- Az egymás után kihúzott tanulók nevét a jegyzőkönyvvezető a kihúzás sorrendjében azonnal rögzíti a jegyzőkönyvben.
- A sorsolás eredményeképpen minden jelentkezőt rangsorolni kell.
- A sorsolás menetéről a sorsolás közben jegyzőkönyvet kell felvenni.
- A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a sorsolás időpontját, a sorsolás helyszínét, a sorsolási bizottság tagjainak nevét, a felvételi kérelmet benyújtó szülők és tanulók nevét, a felvehető tanulók számát, a kihúzás sorrendjében a tanulók nevét, a sorsolás eredményeképpen az iskolába felvett és az elutasított tanulók nevét, a keltezést, valamint a sorsolási bizottság elnökének és a jegyzőkönyvvezetőnek az aláírását.
- Az elkészült jegyzőkönyvet a sorsolás végén a jelenlevőkkel ismertetni kell.
- A sorsolás után az igazgató –sorsolás eredményének megfelelően –a felvételről, illetve a felvétel elutasításáról határozatot hoz, melyet hivatalos formában eljuttat a felvételi kérelmet benyújtó szülőknek

Be- és kimenet:

Amennyiben szabad helyünk van, a felsőbb évfolyamok minden szintjén elvileg lehetséges a bejutás. Ennek feltételei a következők:

- több jelentkező esetén előnyben részesítjük a hasonló profilú iskolából érkező átjelentkezőt, ha városunkba költözik
- ezek az elvek érvényesek a belső átjárhatóság tekintetében is.

A kimenetek esetében az elv az, hogy ez minden szinten lehetséges.

1.9.2. A magasabb évfolyamba lépés feltételei:

Az egyes évfolyamokon a tanuló kötelező és választható foglalkozásokon való részvétele (adott óraszám) előírt tananyag követelmény teljesítése. Magasabb évfolyamba lépés

- osztályzattal,

- főtárgyi naplóban történő zárással,
- törzslapra való bevezetéssel,
- nevelőtestületi jóváhagyással a bizonyítványban

A magasabb évfolyamba lépés feltételeinek eleget tett az a növendék, aki:

- az adott tantárgy tanévre szóló óráinak minimum 80%-án részt vett,
- az adott szaktanártól osztályzatot kapott és a teljesítménye (2 elégséges és 5 jeles között van),
- a nevelőtestület az értékelést elfogadta,
- a törzskönyvi lapján és a bizonyítványában „a magasabb évfolyamba léphet” záradékot bevezették és az intézmény vezetője aláírásával és bélyegzővel hitelesítette

Különbözeti, osztályozó illetve javítóvizsgára bocsátás feltétele:

- nevelőtestületi határozat
- intézményvezetői engedély

Átjárhatóság:
A különböző képzési területek – tanszakok - között az átjárhatóságot kizárólag az igazgató engedélyezheti. A változtatási szándékot kérvényezni kell, melyet az igazgató véleményez.

2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja (2022/2023-as tanévtől hatályba lépő 2. számú melléklet)

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja (a továbbiakban: alapprogram) részét képező követelmények és tantervi programok tartalmazzák azokat a követelményszinteket és feltételeket, amelyet minden alapfokú művészeti iskolának teljesítenie, biztosítania kell.

ZENEMŰVÉSZETI ÁG

KLASSZIKUS ZENE

AZ ALAPFOKÚ ZENEOKTATÁS CÉLRENDSZERE ÉS FUNKCIÓI

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására, az önálló ismeretszerzés képességére, a hagyományos és az új típusú kultúraközvetítő eszközök alkalmazásával.

A zeneoktatás a különböző zenei műfaj sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel. Kiemelten fejleszti a közösséggel való együttműködés képességét, az érzelmi és társas intelligenciát.

A KÉPZÉS struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

Fafúvós tanszak tantárgyai: furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott

Rézfúvós tanszak tantárgyai: trombita, kürt, harsona–tenorkürt–baritonkürt, tuba

Akkordikus tanszak tantárgyai: gitár, ütő

Billentyűs tanszak tantárgyai: zongora

Vonós tanszak tantárgyai: hegedű, brácsa, gordonka, nagybőgő

Vokális tanszak tantárgya: magánének

Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet–zeneirodalom,

Kamarazene tanszak tantárgyai: kamarazene, zenekar, kórus

Hangszeres és vokális tanszakok – egyéni képzés

„A” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres tantárgyak és magánének

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező*

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, zeneismeret, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene, zenekar, kórus.

Választható tantárgyak: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a népzene, tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve zongora, gitár, tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül körül köteles egyet felvenni.

Óratervek

Az „A” tagozatos óratervek magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0–2)	(0–2)	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	(4–6)	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak számai

(2)+6+4 évfolyam: furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, trombita, kürt, harsona–tenorkürt–baritonkürt, tuba, gitár, ütő, zongora, hegedű, gordonka,

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok								
	Előképző	Alapfok				Továbbképző			
	(1)	1	2	3	4	5	6	7	8
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2				
Kötelezően választható tantárgy						2	2	2	2
Választható tantárgy	(0–2)	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak számai

(1)+ 4+4 évfolyam: brácsa, nagybőgő,

Óraterv 3

Tantárgy	Évfolyamok						
	Előképző	Alapfok					
	(1)	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2		
Kötelezően választható tantárgy						2	2
Választható tantárgy	(0–2)	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak számai

(1)+6 évfolyam: magánének

A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétele mellett a tanuló más zenei műfajok (népzene) valamint más művészeti ág (képző– és iparművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „A” tagozaton 2x30 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy: 5–10. évfolyamig

Csoportos foglalkozás: 2x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, 2–8 fő)

Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene,

Korrepetíció ideje:

Hangszeres tanszakok: (minimum)

Ek.1.–2. és 1.évfolyam 5 perc

2–3. évfolyam 10 perc

4. évfolyamtól 15 perc

Vokális tanszak: A teljes képzési időben 20 perc

„B” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok – alapfok 2. évfolyamától javasolt.

Kötelező tantárgy: szolfézs

Kötelezően választható tantárgy: zongora (kivéve a zongora, orgona, csembaló főtárgyak esetében) a 3. évfolyamtól

Választható tantárgyak: zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, egyházzene, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a népzene, jazz–zene, elektroakusztikus–zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Óratervek

Az „B” tagozatos évfolyamok óratervei magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. A zárójelbe tett évfolyamok az „A” tagozaton végzett előtanulmányokat jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	(1)	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy					0–1	0–1	0–1	0–1	0–1	0–1	0–1	0–1
Választható tantárgy	(2)	(2)	(2)	0–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra:	(4–6)	(4–6)	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma

(2+1)+5+4 évfolyam: furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, trombita, kürt, harsona–tenorkürt–baritonkürt, tuba, ütő, gitár, zongora, hegedű, gordonka

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok		
	Előképző	Alapfok	Továbbképző

	(1)	(1)	2	3	4	5	6	7	8
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy				1	1	1	1	1	1
Választható tantárgy	(0–2)	(0–2)	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra:	(4–6)	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma

(1+1)+3+4 évfolyam: brácsa, nagybőgő,

Óraterv 3

Tantárgy	Évfolyamok						
	Előképző	Alapfok					
	(1)	(1)	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy				1	1	1	1
Választható tantárgy	(0–2)	(0–2)	0–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra:	(4–6)	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma

(1+1)+5 évfolyam: magánének

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „B” tagozaton 2x45 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Választható tantárgy: 1 vagy 2 foglalkozás

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

Korrepetíció ideje:

Hangszeres tanszakok:

2. évfolyam 15 perc

3–4. évfolyam 20 perc

5. évfolyamtól 25 perc

Vokális tanszak:

A teljes képzési időben minimum 30 perc

A ZENEOKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI

Kiemelt kompetenciák a zeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia:

– Azok az adottságok és képességek, amelyek alkalmassá teszi az oktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa a zenetanuláshoz szükséges kompetenciákat.

Szakmai kompetencia

– A zenei képességek és készségek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység).

– A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és fejlesztése.

– A hangszeres technikai készség, az improvizációs készség fejlesztése.

Személyes kompetencia

– Érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom.

Társas kompetencia

– Együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amely alapján konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélésben.

– Esélyegyenlőség

Módszertani kompetencia

– Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.

– Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása.

– A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.

– A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének, az előadóművészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.

– A kortárs zene befogadására nevelés.

– A tanulók zenei ízlésének formálása, a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.

– A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.

– Tehetséggondozás.

– Hátrányos helyzetűekkel való differenciált foglalkozás

– A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett,

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsga tantárgyak

Alapvizsga tantárgyai

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók, valamint zeneelmélet főtanszakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet–zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom,

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy

Szolfézs „A” és „B” tagozat, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): tanult hangszer

Záróvizsga tantárgyai

Az záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A. „B” tagozatos, valamint zeneelmélet főtanszakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet–zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy

A vizsgák ideje:

Hangszeres főtárgyak

Gyakorlati vizsga

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti tantárgyak

„A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Előrehozott vizsga

Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával vagy záróvizsgával, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön–külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

NÉPZENE

A NÉPZENEOKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI

Kiemelt kompetenciák a népzeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia:
– Alapfokú művészetoktatás keretében folytatott népzenei tanulmányokhoz előképzettség nem szükséges. A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Szakmai kompetencia:
– A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység – különös tekintettel a népzene sajátos hangközeire és ritmusfajtáira
– fogékonyság a hangszín és a dinamika különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység, stílusérzék, esztétikai érzékenység.
– A megfigyelőkészség a hallás utáni memorizálás fejlesztése.
– A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és kifejlesztése, segítséggel eljutva az önálló lejegyzéshez és dallamértelmezéshez, az eredeti előadásmód alapvető jellegzetességeinek felismeréséhez és alkalmazásához, dallamfüzérek, zenei folyamatok, táncciklusok szerkesztéséhez.
– A hangszer– és énektechnikai készségek megszerzése, fejlesztése.
– A variációképző rögtönzőkészség kialakítása, az improvizációs készség fejlesztése.

Személyes kompetencia:
– Az érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom, nyitottság. Az énekes és hangszeres népzene anyanyelvi szintű elsajátíttatásának megalapozásával a hagyományos kultúra értékeinek tiszteletére, őrzésére, gyarapítására, továbbadására nevel.

Társas kompetencia
– Az együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, felelősségvállalás, irányítókészség, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amelyek alapján a tanuló konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélés különböző formáiban (szólistaszerep, kísérőfunkció, ének–, tánckíséret, táncház).

Módszertani kompetencia
– Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra, értő zenehallgatásra nevelése.
– Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása, az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.
– A zene logikájának, különös tekintettel a népzene sajátos gondolkodásmódjának, a dallam– és harmóniavilág és a formai szerkezet összefüggéseinek, a ritmus és intonáció hajlékonyabb értelmezésének, a nyelv sajátságaival is összefüggő hangsúlyviszonyainak megismertetése.
– A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, a zene történetének, népünk zenéjének, az előadóművészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
– a különböző népzenei műfajok, dialektusok, stílusok sajátosságainak, a velünk együtt élő népek hagyományának, a népzenekutatás történetének, a népzene jelentős előadó–egyéniségeinek megismertetése.
– Nyitottság kialakítása a klasszikus zene, a kortárs zene, a régizene, jazz, az értékes szórakoztató

zene iránt.
– A tanulók zenei ízlésének formálása.
– Fogékonyság a művészeti értékek befogadására, alkalmazására, a korábban gyűjtött vagy még élő népzenei anyag segítségével a hagyományos kultúra értékeinek önálló, egységes szemléletű feldolgozására.
– Az önkifejezés eszköztárának gazdagítása, a népzene sajátos értékrendszerének felismerése, alkalmazása, aktív közművelődési tevékenységre, koncerteken, fesztiválokon, táncházakon, táborokban, valamint gyűjtőutakon való részvételre ösztönzés, az egyházzenei élet segítése a népzene eszközeivel.
– A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
– Tehetséggondozás.
– A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei
Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.
Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett,

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja
A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.
A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.
A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.
Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsga tantárgyak

Alapvizsga tantárgyai
Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező.

1. Az elméleti írásbeli vizsga tantárgya és időtartama
Népi hangszer, népi ének, kamarazene főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, szolfézs, vagy népzenei ismeretek, vagy néprajz
Népzenei ismeretek, néprajz főtárgy: népzenei ismeretek, illetve néprajz

Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: szolfézs
Az írásbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból minimum 45 perc.

2. Az elméleti szóbeli vizsga tantárgya és időtartama
Népi hangszer, népi ének, kamrazene főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, szolfézs, vagy népzenei ismeretek, vagy néprajz
Népzenei ismeretek, néprajz főtárgy: néprajz, illetve népzenei ismeretek
A szóbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból minimum 10 perc.
Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: szolfézs
A szóbeli vizsga időtartama minimum 15 perc.

3. A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama
Népi hangszer, népi ének főtárgy „A” tagozat: főtárgy
Kamarazene főtárgy „A” tagozat: főtárgy
Néprajz, Népzenei ismeretek főtárgy: kötelező hangszer
A gyakorlati vizsga időtartama minimum 10 perc.
Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: főtárgy,
A gyakorlati vizsga időtartama minimum 10 perc.

Záróvizsga tantárgyai
A záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező.

1. Az elméleti írásbeli vizsga tantárgya és időtartama
Népi hangszer, népi ének, kamrazene főtárgy „A” tagozat: szolfézs, vagy néprajz
Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: szolfézs
Néprajz főtárgy„A” tagozat: néprajz
Az írásbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból 45 perc.

2. Az elméleti szóbeli vizsga tantárgya és időtartama
Népi hangszer, népi ének, kamrazene főtárgy „A” tagozat: szolfézs, vagy néprajz
Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: szolfézs
Néprajz főtárgy„A” tagozat: néprajz
A szóbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból minimum 10 perc.

3. A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama
Népi hangszer, népi ének főtárgy „A” tagozat: főtárgy
Kamarazene főtárgy „A” tagozat: főtárgy
Néprajz főtárgy „A” tagozat: kötelező hangszer
Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: főtárgy,
A gyakorlati vizsga időtartama minimum 10 perc.

Előrehozott vizsga
Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.
Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés
Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – az adott tanévben döntőbe került.
Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával vagy záróvizsgával, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése
A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön–külön osztályzattal kell minősíteni.
Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.
A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.
Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.
Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.
Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ÁG

A képző- és iparművészet műfajának célrendszere és funkciói

Az alapfokú képző- és iparművészet oktatásának célja, hogy hozzásegítse a tanulókat a külvilág tudatos érzékeléséhez, tanulmányozásához, valamint a látás és a képzelet finomításához. A tanulók belső világának gazdagítása teszi lehetővé, hogy egész személyiségük használni és hasznosítani tudja az összegyűjtött és egyre tudatosabban szelektált vizuális információkat. Az élményszerű tapasztalások és képzetek teremtik meg az önmeghatározások és önkifejezések egyre differenciáltabb formáit.

Az alapfokú művészetoktatás *tantervi programja és követelménye* lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység, nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság alakítására, a látás kiművelésére. A *tantervi program és követelmény* tematikája bővíti a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező-, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek finomítják a kézügyességet, technikai érzékenységet, valamint erős motivációs bázist teremtenek, melyek fejlesztik az érzelmek, gondolatok, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének képességét is.

Az alkotótevékenység a tanulók érdeklődésére, a kézműves hagyományokra, valamint a klasszikus és kortárs képző- és iparművészeti, médiaművészeti értékekre építve gyarapítja ismereteiket, alakítja készségeiket. A vizuális művészeti oktatás megismerteti a tanulókkal az adott

tanszak sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait. A képzés célja az is, hogy a múlt értékeit megismertesse és tovább éltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében.

A jogszabályi kereteknek megfelelően, a program alapján az iskola maximum 4 évfolyam összevonásával alakíthat ki helyi tantervet.

A program integrált óraszervezési lehetőséget biztosít arra, hogy a főtárgy órakeretéhez közvetlenül kapcsolódhasson valamely kötelező tantárgy tananyagának elsajátítása, feldolgozása. A tanuló mindkét tantárgyból osztályzatot kap, és a helyi tantervben rögzített vizsgafeladatok szerint tehet művészeti alapvizsgát, illetve művészeti záróvizsgát.

A képző- és iparművészet műfaj oktatásfejlesztési követelményei

Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség nem szükséges

Kiemelt kompetenciák az alapfokú képző- és iparművészeti oktatás területén

Az alkotótevékenység a kiemelt kompetenciaterületeken a személyiség fejlesztését, az önkifejezés kibontakoztatását segíti, olyan tulajdonságegyüttest alakít ki, amely lehetővé teszi a kultúra közvetítését, a változó élethelyzetekhez való rugalmas alkalmazkodást, a problémafelismerést és problémamegoldást.

Szakmai kompetenciák

a környezet által közvetített üzenetek befogadása és értelmezése
tervezési-alkotási készség
kreativitás
vizuális gondolkodás és kifejezőkészség
manuális és digitális eszközhasználati készség
igényesség, esztétikai érzékenység
intuíció és ötletgazdagság
problémaérzékenység, reflektivitás

Személyes és társas kompetenciák

nyitottság
fejlődőképesség
önállóság
önkifejezés képessége
kezdeményezőkészség
empatikus készség, tolerancia
interaktivitás (személyközi kapcsolatok aktivitása, kooperáció)
együttműködési készség

Módszerkompetenciák

figyelem, összpontosítás

gyakorlatias feladatértelmezés
ismeretek helyén való alkalmazása
módszeres munkavégzés

A képző- és iparművészet műfaj oktatásának sajátosságai

Tevékenységközpontúság – a vizuális tananyagtartalmak, feladatok különböző gyakorlati tevékenységek által, komplex témákba ágyazottan való feldolgozása, amelyben a cselekvésből származó tapasztalat adja a tanulás alapját.

Feladattudatosság – egy témával, témakörrel való hosszabb idejű elmélyült foglalkozás, mely elősegíti a tanulók türelmének, kitartásának fejlődését.

Alkotói magatartás – amelyben fontos szerepet kap az önállóság, a nyitottság, az egyéni látásmód, a lényegkiemelés, a problémaérzékenység és a problémamegoldás képessége.

Komplexitás – amely átjárhatóságot biztosít a képző- és iparművészeti és médiaművészeti területek között, illetve az egyéb művészeti ágak között.

Folyamatszerűség – amely az egyes feladatok következetes végigvitelében és szervesen kapcsolódó, egymásra épülő feladatsorokban, projektekben valósul meg.

Kreatív cselekvőképesség – melynek fontos elemei a témák kibontása során a kísérletezőkedv, a lényeglátás, a szituativitás, a döntésképesség és a nézőpontváltás.

Interaktivitás és együttműködés – mely feltételezi a személyközi kapcsolatok aktivitását, a kooperációt és az innovációt.

Tantárgyi integráció – amely a különböző műveltségterületek alkotómunkában való megjelenítését, feldolgozását célozza.

A képző- és iparművészet műfaj tantárgyainak tartalma

Az *alkotójátékok tantárgy* az előképző komplex művészeti tantárgya, mely sokszínű fejlesztő tevékenységre ad lehetőséget. Az alkotótevékenység során a legkülönfélébb anyagok, eszközök, technikák megismerése segíti a tanulók képzelőerejének, kreativitásának kibontakozását és a tradicionális kézművesség értékeinek továbbadását.

A *vizuális alkotógyakorlat tantárgy* a képző- és iparművészet, a kézműves tárgyformálás és a médiaművészet sokféle tevékenységének megismertetésére szolgál. Feladata a vizuális eszköztár, az alkotói formanyelv kialakítása, gazdagítása változatos kreatív feladatsorokon keresztül.

A *rajz-festés alapjai tantárgy* a képi kifejezés változatos módjainak elsajátítását és alkalmazását teremti meg. Előkészíti és megalapozza a művészi igényű szakmai munkát.

A *tanszakonként különböző műhelygyakorlat tantárgy* lehetővé teszi az ősi, a hagyományos és a kortárs képző- és iparművészeti, valamint médiaművészeti szakirányú tevékenységek megismerését, elsajátítását. A tanuló – a helyi intézményi lehetőségektől függően – a tanszaki műhelygyakorlatok közül érdeklődésének és képességének megfelelően választ.

A népi játékok választható tantárgy az előképző 1–2. és az alapfok 1–2. évfolyamának komplex tantárgya. A magyar népművészet hagyományaira épülő, sokszínű, alkotójátékra ad lehetőséget. A különféle anyagok, eszközök, technikák megismerése segíti a gyermeki kreativitás kibontakozását és a tradicionális kézművesség értékeinek továbbadását, valamint a mesterségek hagyományos technikai ismereteinek gyakorlati megismertetésére szolgál.

A *művészettörténet választható tantárgy* elméleti és gyakorlati feladatokon keresztül megismerteti a tanulót a művészet társadalomban betöltött szerepével, lehetővé teszi az egyes művészettörténeti korok, stílusirányzatok megértését és elemzését az őskortól napjainkig. Az adott történeti kor és a kortárs művészet szellemi, társadalmi hátterének, jelentős alkotásainak bemutatásával és feldolgozásával elősegíti a stílusérzék, az önálló tájékozódás képességét, megalapozza az ismeretszerzés igényét.

A képző- és iparművészet műfaj képzési szerkezete

TANSZAKOK

A képző- és iparművészet műfaj közös tanszaka az előképző 1–2. évfolyamokon és az alapfok 1–3. évfolyamain:

képzőművészeti tanszak

A képző- és iparművészet műfaj hat egyedi szakmai tanszaka az alapfok 4. évfolyamától a továbbképző 10. évfolyamáig:

fém- és zománcműves tanszak
fotó és film tanszak
grafika és festészet tanszak
környezet- és kézműveskultúra tanszak
szobrászat és kerámia tanszak
textil- és bőrműves tanszak

Az előképző, az alapfok és a továbbképző évfolyamok tantárgyi felépítése

Főtárgyak
Előképző 1–2. évfolyam / *alkotójátékok*
Alapfok 1–3. évfolyam / *rajz-festés alapjai*

Kötelező tárgy
Alapfok 1–6. és a továbbképző 7–10. évfolyam / *vizuális alkotógyakorlat*

Főtárgyak az egyedi szakmai tanszakokon
Alapfok 4–6. és a továbbképző 10. évfolyamáig
Fém- és zománcműves tanszak / fém- és zománcműves műhelygyakorlat
Fotó és film tanszak / fotó és film műhelygyakorlat
Grafika és festészet tanszak / grafika és festészet műhelygyakorlat

Környezet- és kézműves kultúra tanszak / környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat
Szobrászat és kerámia tanszak / szobrászat és kerámia műhelygyakorlat
Textil- és bőrműves tanszak / textil- és bőrműves műhelygyakorlat

Választható tantárgyak
Előképző 1–2. és az alapképző 1–2. évfolyam / *népi játékok*
Alapfok 3–6. és továbbképző 7–10. évfolyam / *művészettörténet*

ÓRATERV
A) KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZET MŰFAJ

Tanszakok		***Képzőművészeti tanszak***		***Egyedi szakmai tanszakok***									
Évfolyamok		**Előképző (E)**		**Alapfok évfolyamok (A)**						**Továbbképző évfolyamok (T)**			
		(1.)	**(2.)**	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**
Főtárgyak	***alkotójátékok***	*2–4*	*2– 4*										
	rajz-festés alapjai			*2*	*2*	*2*							
	tanszaki műhelygyakorlat						*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*
Kötelező tárgy	***vizuális alkotógyakorlat***			*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*
Választható tantárgyak	***népi játékok vagy más tantárgy***	*(2)*	*(2)*	*(2)*	*(2)*								
	művészettörténet					*(1-2)*	*(1-2)*	*(1-2)*	*(1-2)*	*(1-2)*	*(1-2)*	*(1-2)*	*(1-2)*
Összes tanóra:		*2-(4)*	*2-(4)*	*4-(6)*	*4-(6)*	*4-(6)*	*4-(6)*	*4-(6)*	*4-(6)*	*4-(6)*	*4-(6)*	*4-(6)*	*4-(6)*

A tanítási órák időtartama: 45 perc

Az „Összes óra” rovatban az első szám a heti minimális óraszámot jelöli, a második szám a szakmai program megvalósítása során az egyéni, páros, kis és nagy csoportos tehetséggondozás számára is időkeretet biztosít.

Az összevont osztályok működéséből következően, valamint az integrált óraszervezés lehetőségét figyelembe véve a tanéven belül a tantárgyi óraszámok átcsoportosíthatók.

A tanuló az iskolában rendelkezésre álló lehetőségeken belül, a heti 6 órás időkeretben jelentkezhet más választható tantárgy képzésére is a képző- és iparművészeti ág, illetve más művészeti ág tantárgyai közül.

Képző- és iparművészet műfaj
művészeti alapvizsga és záróvizsga tantárgyai

A művészeti alap- és záróvizsga követelményeit az egyes tantárgyi programok záró szakasza tartalmazza.

Az alapfokú művészeti vizsga és záróvizsga tantárgyak a képző- és iparművészet oktatásban:

vizuális alkotógyakorlat

tanszaki műhelygyakorlat:

fém- és zománcműves tanszak: fém- és zománcműves műhelygyakorlat

fotó és film tanszak: fotó és film műhelygyakorlat

grafika és festészet tanszak: grafika és festészet műhelygyakorlat

környezet- és kézműves kultúra tanszak: környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat

szobrászat és kerámia tanszak: szobrászat és kerámia műhelygyakorlat

textil- és bőrműves tanszak: textil- és bőrműves műhelygyakorlat

Választott tantárgyi vizsga:

művészettörténet

Képzőművészeti tanszak tantárgyai
(az előképző 1–2. és alapfok 1–3. évfolyamok közös tanszaka)

ALKOTÓJÁTÉKOK TANTÁRGY
(AZ ELŐKÉPZŐ 1–2. ÉVFOLYAM FŐTÁRGYA)

Az *alkotójátékok tantárgy célja* bátorítást, támogatást adni a vizuális kifejezési módok kipróbálásához, gyakorlásához, lehetővé tenni az érzékelés, a befogadó- és alkotókészség fejlesztését. A tantárgy a művészettel való játékos ismerkedésen keresztül hozzájárul a pozitív lelki tulajdonságok gyarapításához, az esztétikai érzékenység és nyitottság kialakításához.

Az *alkotójátékok tantárgy feladata* az alkotói képességek előhívása, kibontakoztatása komplex, játékos, élményszerű művészeti tevékenységeken keresztül.

ELŐKÉPZŐ (E/1–2. évfolyam)

Előképző 1–2. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *alkotójátékok tantárgy E/1–2. évfolyam*

A képzelet felszabadítása a játékos alkotómunka folyamatában
Az önkifejezés változatos formáinak kibontakoztatása
A kreatív tevékenységek támogatása
A finommotorikus mozgások – szem-kéz koordináció fejlesztése
Élményalapú alkotás és memóriafejlesztés
A közvetlen érzéki tapasztalás (hallás, látás, tapintás) élményanyagának képi, plasztikai feldolgozása
Térbeli tájékozódás – a természeti és tárgyi környezet felfedezése
A kézműves tevékenységek iránti érdeklődés felkeltése
A legkülönfélébb anyagok, eszközök, alkotótechnikák megismertetése
Kapcsolódás más műveltségterületekhez

Tananyag / *alkotójátékok tantárgy E/1–2. évfolyam*

A síkbeli és a plasztikus és konstruáló alkotás alapvető anyagai, eszközei, technikái
Mesék, történetek, dramatikus játékok, vizuális ábrázolás
Személyes élmény, elképzelés megjelenítése változatos módon
Eltérő méretű, anyagú alkotások készítése síkban és térben
Eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok

Feladatcsoportok / *alkotójátékok tantárgy E/1–2. évfolyam*

Mese és valóság

A mesebeli világok, lények síkban és plasztikus formában (meseillusztráció, mesehősök)
Népmesei jelenetek (képek, képpárok)
Valós történetek, megfigyelések (házon belül, szomszéd utca, a falu, a város élete)
A környezet növényvilága és állatszereplői (sík és plasztikus feldolgozások)

Tér – forma – felület

A környezetben található természetes és mesterséges anyagok megismerése (gyűjtés, újraalkotás)
A sík és a tér megtapasztalása (lakóterek, labirintusok, térképek, pop-up konstrukciók)
Térjátékok – zárt és nyitott terek (kinn, benn, fent, lent / dobozterek)
Téri élmények – a közeli és távoli világ megjelenítése (felnagyított tárgyrészlet, madártávlat)
Síkból térbe nyitható, hajtogatható képeslap készítése (karton – kivágás, ragasztás – filctoll, festés)
Felületképzési játékok síkban és plasztikus formában, változatos anyagokkal (nyomhagyás, pozitív és negatív plasztika)

Tárgykészítés – méretek – arányok

Játékok, használati és ajándéktárgyak készítése (textilfonatok, papírhajtogatások, papírdombormű, agyagedények)
Agyag- vagy gipszfigurák, kabalák mintázása, faragása
A méretek és arányok érzékletes megtapasztalása (kisebb, nagyobb; hosszabb, rövidebb – festés, papírkivágás)
Játékos arányváltó feladatok

Változások

Az idő múlása és a változások megtapasztalása (napszakok, évszakok tulajdonságai, eseményei)
Jelenségek, eseménysorok megjelenítése (időjárás, természeti jelenségek – képsorozat, leporelló)
Átváltozás, mássá válás – álarcok, maszkok segítségével (az évszakok, az átváltozás ősi, népi maszkjai / talált anyagok, papírzacskók, dobozok, papírmasé, gipszes géz / festés)
Egyszerű animációs játékok (pörgetős füzet)

Mintakincs

Képzeletbeli állatok mintázatának tervezése (csíkok, pöttyök, foltok / papírkivágások, nyomatok / szimmetria, pozitív-negatív formák, ritmusok, sorminták)
Egy kitalált szigetlakó nép világának, díszítményeinek elkészítése (díszítések különböző anyagokon, talált tárgyakon)
Varázslatos növények (a kiskerttől a dzsungelig)

Színkavalkád – én és a világ

Színkeverési játékok
Kedvenc képek, színek, hangok, illatok, ételek-ízek egy mesébe keverednek (történet megjelenítése képpel, alakított tárggyal, mesedobozzal, belakható kis térrel)
Személyes tárgyak, játékok bemutatása egy valós vagy kitalált történetben

A színek hangulati hatásának átélése, alkalmazása (derűs és félelmetes jelenetek)
Értékelés és kiállításrendezés

RAJZ-FESTÉS ALAPJAI TANTÁRGY
(AZ ALAPKÉPZŐ 1–3. ÉVFOLYAM FŐTÁRGYA)

A *rajz-festés alapjai tantárgy célja* a személyiség és a környezet vizuális fókuszú megközelítése, érzékeny, nyitott szemlélet kialakítása, a képi világ, a fantázia kibontakoztatása és a valósággal való összekapcsolása. A rácsodálkozó felismerések támogatása, a rugalmasság, a lelemény és az egyéni képzelet felszabadítása a szokatlan nézőpontok és más művészetek, műveltségterületek tartalmainak meglepő társításával és beemelésével összeállított feladatok, projektek és kerettörténetek segítségével.

A *tantárgy feladata* előkészíteni, megalapozni a művészi igényű szakmai munkát, fejleszteni a képi kifejezéshez szükséges képességeket, megismertetni az ábrázolás különféle módjait. Változatos, az intézményi sajátosságokhoz illeszkedő felfedező- és alkotófolyamatokon keresztül hozzásegíteni a tanulókat az önálló, kreatív tevékenységekhez.

ALAPFOKÚ évfolyamok (A/1–3. évfolyam)

Alapfok 1. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *rajz-festés alapjai tantárgy A/1. évfolyam*

A környezet jellemzőire fókuszáló figyelem és nyitott szemlélet kialakítása
Az arányok, színek, formák, felületek, tömegek és a tér felfedezése
A rajzi és festészeti munkához szükséges eszköz- és anyaghasználati készség fejlesztése
A személyes megnyilvánulásoknak, emlékeknek teret adó örömteli alkotótevékenység motiválása más művészeti ágak bekapcsolásával

Tananyag / *rajz-festés alapjai tantárgy A/1. évfolyam*

Rajzi és festési ismeretek, technikák (grafit, színes ceruza, filctoll, vizes bázisú festékek)
A vonal megjelenési formái
A szín szerepe az érzelmek, a hangulat kifejezésében
A forma, folt létrehozásának lehetőségei
A gyűjtés, gyűjtemény létrehozásának alapjai
A nyomhagyás egyszerű technikái
Képi elemek elrendezésének alapjai
A személyes élmény, elképzelés megjelenítése
Eszközhasználati és balesetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok / *rajz-festés alapjai tantárgy A/1. évfolyam*

Forma

A vonal mint mozgásnyom (hossz, vastagság, szín, kitöltöttség, egyenesség/görbültség, irány, változékonyság, nyitottság/zártság)

A vonalak, formák megjelenése a valóságban és a képzőművészetben (játékos felfedezések, feldolgozások)

Változatos mozdulatokkal, eltérő érzelmekkel hagyott nyomok különböző felületeken és anyagokon

A környezet formai megfigyelése, vonallal, folttal való megjelenítése (természet, tárgyak, lények)

Szín

Különböző színű papírok, anyagok, tárgyak gyűjtése (játékos felhasználás, csoportosítás)

Szín és mozgás, gesztusok által létrehozott színfoltok (mozdulatok, mozdulatsorok színes lenyomatai nagyméretű felületeken kézzel, szivaccsal, széles ecsettel)

Érzelmek, hangulatok megjelenítése (különböző formájú és anyagú felületeken absztrakt színfoltokkal)

Adott tárgy, lény tulajdonságainak, jellemének kifejező ábrázolása színekkel

Minta – jel

Minták felfedezése a közvetlen vagy tágabb környezetben (mintagyűjtemény)

A gyűjtött minták felhasználása az alkotás során, új kontextusba helyezésük (valós vagy meseszereplők öltözetén, tárgyain, építményeken)

Terek – tárgyak

Adott szempontok alapján gyűjtött tárgyak, kacatok felhasználása játékos gyakorlatokban (installációk, színspirál, labirintus, varázsládák, bábozás)

A közvetlen környezet tereinek egyéni és csoportos felfedezése (tájékozódás hangok alapján, hangvezetés, átrendezés, térbe simulás)

Térélmények megtapasztalása eltérő nézőpontokból (világ a cipőm szemszögéből, a létra tetejéről)

Képalkotás

Képi elemek rendezése – játékos megközelítés, variációk létrehozása, az elrendezés elvének felismerése, hatásuk megfigyelése (centrális, átlós, szimmetrikus-aszimmetrikus, horizontális-vertikális, háromszög, spirális kompozíció)

Ugyanazon elemekből eltérő hatású, egyensúlyú kompozíciók összeállítása (monokróm festéssel, kollázzsal, egyszerű nyomhagyással)

Különböző formájú, felületű tárgyakkal lenyomatok, rajzolatok létrehozása

Nyomok, nyomatok kiegészítése, továbbfejlesztése egyéni elképzelések szerint

Történetek, emlékek, mesék jeleneteinek személyes megfogalmazása rajzi és festészeti eszközökkel, anyagokkal (grafit, toll, vízfesték, kollázs)

Kitekintés

Zene és zaj (képalkotás különböző zenék, zajok hangjaiból – hangok, zajok a természetből / szél, víz, csicsergés, károgás / épített környezetből – ajtónyikorgás, óraketyegés, zakatolás, hangszerhangok)

Mesehősök kalandjai napjainkban (ismerős mesealakok szokatlan helyzetekben, mai környezetben)

Számok, betűk és hangjelek mögött rejlő mesék és személyes történetek képi megjelenítése vagy dekoratív felhasználásuk (meghökkentő megszemélyesítések, a fantáziavilág alakjai, mesehősök és híres képzőművészek közös kalandjainak megjelenítése)
Egy aktuális pályázat, verseny témájának feldolgozása
Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény / *rajz-festés alapjai tantárgy A/1. évfolyam*

A tanuló ismerje:

a vonal megjelenési formáit
a szín szerepét az érzelmek, hangulat kifejezésében
a forma, folt jelentését és létrehozásának lehetőségeit
a nyomhagyás egyszerű technikáit
a képi elemek elrendezésének alapjait

Legyen képes:

a képi ábrázolás különféle eszközeinek, technikáinak alkalmazására
mozgásnyomok vonallal történő rögzítésére
az érzelmek vonallal, színnel történő kifejezésére
forma, folt tudatos létrehozására, felhasználására
a nyomhagyás egyszerű technikáinak alkalmazására
élményalapú képalkotásra
a fantázia és a valóság képeinek feldolgozására
tematikus gyűjtemény létrehozására
eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

Alapfok 2. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *rajz-festés alapjai tantárgy A/2. évfolyam*

A környezet és az alkotások jellemzőire fókuszáló figyelem és emlékezet fejlesztése
A rajzi és festészeti munkához szükséges eszköz- és anyaghasználati készség fejlesztése
A színnel, formákkal, léptékkel, kompozícióval kapcsolatos élményszerű tapasztalatok gazdagítása
A személyes megnyilvánulásoknak, fantáziának teret adó alkotótevékenység motiválása

Tananyag / *rajz-festés alapjai tantárgy A/2. évfolyam*

Rajzi és festési ismeretek, technikák (porpasztell, kollázs, papírdúc)
A formák megfigyelése térben és síkban
A szín szerepe és hatása a tárgyakon és a tájban
Színek és tulajdonságok, lelki minőségek
Forma- és felületkontrasztok létrehozása
A minta szerepe a környezetben és a tárgyakon
A kiemelés lehetőségei
Történetek, mesék karaktereinek, jeleneteinek ábrázolása
Eszközhasználati és balesetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok / *rajz-festés alapjai tantárgy A/2. évfolyam*

Forma

Vonalak, formák megfigyelése, téri alakzatok létrehozása (vonalszerű anyagok játékos felhasználása: fonal, kötél, szalag – térjátékok, installációk)
A létrehozott téri alakzatok megjelenítése különböző rajzi eszközökkel, kiegészítésük egyéni elképzelés szerint
Formai jellemzők és az általuk kiváltott érzések, asszociációk megfigyelése

Szín

Színek a mesékben és a valóságban (élénk, felfokozott, halvány, pasztellszínek)
Valóságos vagy elképzelt színes terek és az általuk keltett érzések megjelenítése (festés, kollázs)
Tulajdonságok, karakterek rokonítása, összekapcsolása színekkel és formákkal
Térbeli formák, tárgyak felületének átalakítása színekkel, festéssel, tárgymesék létrehozása (megelevenedő dobozok, hengerek, kidobásra ítélt tornacipők, edények, tolltartók, táskák kitalált történetei)

Minta – jel

Vizuális játékok tárgyakon, állatokon, öltözeteken lévő minták jellemzőinek, szerepének megfejtésével
Növények, állatok fotóin, mikroszkopikus felvételeken található mintázatok felfedezése
A gyűjtött minták, mintázatok szabad felhasználása méret- és léptékváltással
A gyűjtött fotók, fotórészletek, fénymásolatok rajzi kiegészítése, továbbgondolása

Terek – tárgyak

Személyes kis terek megtalálása, kialakítása a saját környezetben, hang- és zajjátékokba való bekapcsolása

Különböző térformák, építmények összeállítása talált dobozokból, hengerekből, építőelemekből, majd a téri konstrukció lerajzolása

Képalkotás

A kiemelés szerepe és lehetőségei a valóságban, a mesékben és a művészetben (megfigyelések, dramatikus és szituatív játékok)

Semleges, nyugodt és zaklatott felületek felhasználásával kontrasztok létrehozása (táj- vagy térábrázolás)

Képalkotás során az egyes szereplők, képi elemek hangsúlyozása (kiemelés formával, mérettel, színnel, nézőponttal, felülettel, kontraszt alkalmazásával, elhelyezéssel)

Történetek, mesék jellemző elemeinek, jeleneteinek ábrázolása rajzi és festészeti eszközökkel, anyagokkal, valamint ezek kombinált megoldásaival (festett ceruzarajz, színezett tollrajz, kollázs, tus, diófapác, vegyes technika)

Kitekintés

A természetismeret tapasztalatainak beemelése a képi ábrázolásba, vizuális játékokba (kalandozás a biomintázatok és mikrovilágok közt mesefigurákkal és a kortárs művészet karakteres alakjaival)

Kortárs képzőművészeti alkotások szereplőinek, alakjainak elképzelt kalandjai a mesék, mondák világában

Épületek, építmények különböző tájakon (forma, anyag, méret, funkció és környezet – klasszikus vagy kortárs építészek, képzőművészek és mesehősök közös tervei / híd, víztorony, gyár, lakóház, sportcsarnok, alagút, kapu)

Egy aktuális pályázat, verseny témájának feldolgozása

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény / *rajz-festés alapjai tantárgy A/2. évfolyam*

A tanuló ismerje:

a vonalak térképző lehetőségét

a szín és minta szerepét, hatását a tárgyakon

felület és textúra kontrasztok létrehozásának lehetőségeit

a kiemelés szerepét, módjait

Legyen képes:

a képi ábrázolás különféle megközelítéseinek megvalósítására
a formák lényeges jellemzőinek megragadására
a lelki minőségek, tulajdonságok, karakterek kifejezésére
felület, textúra kontrasztok létrehozására
képalkotás során a kiválasztott elemek hangsúlyozására
eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

Alapfok 3. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *rajz-festés alapjai tantárgy A/3. évfolyam*

A környezet, önmaguk és az alkotások jellemzőire fókuszáló figyelem és emlékezet finomítása
A rajzi és festészeti munkához szükséges eszköz- és anyaghasználati készség fejlesztése
A színnel, körvonallal, kompozícióval kapcsolatos tapasztalatok gazdagítása
A személyes megnyilvánulásnak, eredeti ötleteknek teret adó alkotótevékenység motiválása a szokatlanság bekapcsolásával

Tananyag / *rajz-festés alapjai tantárgy A/3. évfolyam*

Rajzi és festési ismeretek, technikák (olajpasztell, tempera, monotípia)
A mozgás, változás megfigyelése
A színek egymáshoz való viszonya
A forma, folt és textúra kifejező használata
Minták, motívumok alkotásokon, építményeken
Kompozíciós variációk
Eszközhasználati és balesetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok / *rajz-festés alapjai tantárgy A/3. évfolyam*

Forma

Mozgás, változás látható jeleinek megfigyelése vagy elképzelése és megjelenítése (hintázás, ugrálás, olvadás, áradás, növekedés, száradás)
A valóságban látható éles és elmosódott kontúrok megfigyelése és a tapasztalatok felhasználása alkotás során (erős fényben, ellenfényben, függöny mögött, árnyékban, félhomályban)

Szín

A színek egymáshoz való viszonyának, kapcsolatának átélése mesén, dramatikus játékon keresztül (élmények megjelenítése, mese, emlék, dramatikus játék)
Tudatos és ösztönös színkeverési, festési kísérletek (különböző érzelmi állapotok, versek, dalok hangulatának megjelenítése különböző méretű, formájú felületeken)
Természeti jelenségek színekkel és színárnyalatokkal való kifejezése (pirkadat, verőfényes napsütés, vihar, szürkület, köd, eső, vulkánkitörés, orkán)
Ellentétek, harmóniák érzékeltetése színekkel (változatos textúrájú felületeken)

Minta – jel

Műalkotásokon, építményeken látható minták gyűjtése, felhasználása új kontextusban (úszógumin, repülőn, rolleren, papucson)

Különböző anyag- és tárgydarabkák lenyomatával létrehozott minták felhasználása építmények, alkotások díszítésére

Terek – tárgyak

Közvetlen környezetben található mikroterek felfedezése, megörökítése fotóval, rajzzal

A mikroterek benépesítése és megjelenítése rajzi és festészeti eszközökkel, vagy kiegészítése kollázzsal

Hétköznapi tárgyak elrendezésének változatai adott érzelem, fogalom kifejezésének érdekében (magányos, veszekedő, szorongó, békés, félelmetes – székek, táskák, könyvek, ceruzák)

Képalkotás

Játékos kísérletek, variációk egy saját alkotás vagy különböző reprodukciók képi elemeinek, szereplőinek átrendezésére

Eltérő komponálási módok kipróbálása egy adott üzenet figyelemfelkeltő közvetítésének érdekében

Történetekben, mesékben zajló változások, jelenetek ábrázolása képsorozatként, képregényként

Kitekintés

Időjárás-jelentés (improvizatív és tudatos vonal- és hangjátékok a változás, mozgás rögzítésére)

Mesék, mondák és a mikroszkópok titokzatos lényeinek találkozása rendhagyó szituációkban (árvíz idején, harangöntéskor, divatbemutatón)

Mesehősök és képzőművészeti figurák kalandjai egy szokatlan termékeket előállító gyárban (természeti jelenségekhez, érzelmekhez, fogalmakhoz kapcsolódó termékek)

Egy aktuális pályázat, verseny témájának feldolgozása

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény / *rajz-festés alapjai tantárgy A/3*

A tanuló ismerje:

a mozgás, változás kifejezésének lehetőségeit

a színek egymáshoz való viszonyát

a színek érzelmi minőségét
a színharmóniákat, színkontrasztokat

Legyen képes:
a képi ábrázolás változatos formáinak megvalósítására
a vonal, forma, folt, felület, szín és textúra kifejező használatára
minták egyedi alkalmazására
a kompozíciós variációk, képsorok készítésére
eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

VIZUÁLIS ALKOTÓGYAKORLAT TANTÁRGY (AZ ALAPFOK 1–6. ÉS A TOVÁBBKÉPZŐ 7–10. ÉVFOLYAMAINAK KÖTELEZŐ TÁRGYA)

A *vizuális alkotógyakorlat tantárgy célja* a tanuló egyéni, kreatív személyiségjegyeinek előhívása, az ismeretek, élmények feldolgozásának segítése, a pozitív lelki tulajdonságok megerősítése a képi emlékezet és képzelet gazdagításával, a vizuális kifejezőkészség és manuális készségek fejlesztésével.

A *tantárgy feladata* a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, erős belső motivációra épülő, változatos alkotófolyamatok biztosítása, melyek lehetővé teszik a csoportos és egyéni kreatív tevékenységformák megismerését, feltárják az értékmegőrzés, értékteremtés lehetőségeit, kialakítják a formák, színek használatában való jártasságot. A tantárgy feladata még az egyes témák, témacsoportok változatos feldolgozása, a különféle képzőművészeti technikák gyakorlásához szükséges eszközök és anyagok használatának megismertetése, a különböző műveltségterületek ismereteinek feldolgozása az alkotótevékenységekben. A gyakorlati munka során a tanulók megismerik és betartják a baleset-, munka-, környezet- és tűzvédelmi szabályokat.

ALAPFOK (A/1–6. évfolyamok)

Alapfok 1. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/1. évfolyam*
A környezet érzékelésére, látványára és jelenségeire nyitott, kíváncsi, felfedező szemlélet kialakítása
Az alapvető képzőművészeti és kézműves technikák használatának elsajátítása játékos tevékenységeken keresztül
A fantáziának, a személyes kibontakozásnak teret adó, élményteremtő alkotótevékenység motiválása
A tanuló figyelmének, leleményességének fejlesztése más művészeti területek inspiráló bekapcsolásával

Tananyag / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/1. évfolyam*

A síkbeli, a plasztikus és konstruáló alkotás alapvető anyagai, eszközei, technikái

Mesék, történetek továbbszövése, dramatikus játékok, vizuális ábrázolás

Személyes élmény, elképzelés megjelenítése változatos módon és különböző anyagokkal, eszközökkel

Eltérő méretű, anyagú alkotások készítése síkban és térben

Eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok

Feladatcsoportok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/1. évfolyam*

Mesék – hősök – történetek

Egyéni fantáziára épülő mesefeldolgozások, kiválasztott jelenetek megelevenítése (dramatikus játékkal, hanggal, bábbal, tárggyal, képpel)

Hangsúlyos kontúrokkal létrehozott figurák, mesehősök, karakteres szereplők (vonalak, formák, foltok által jelzett jellegzetességek / filctoll, zsírkréta, festék, fonal- és drótfigurák)

Hősök, szereplők kalandjai a meséken túl – nemcsak a saját történetükben (cselekmények, históriák továbbgondolása, kivágott képi elemekkel, játékkal)

Terek – formák, figurák

Mesék, mítoszok szereplőinek plasztikus, térbeli megjelenítése (mesehősök, állatok, szörnyek, táltosok / agyag, gipsz- és papírmasé, talált anyagok)

Figurateremtés, jellegzetes arányok, a méret és a jelentőség kapcsolata (síkfigurák, bábok / játék velük)

Mesehősök lakhelye, környezetük elképzelése, megjelenítése (rajz, festés, kollázs, térkép, dobozterek, egyszerű diorámák)

A természeti és ember alkotta környezet újrateremtése talált, fénymásolt környezetet ábrázoló képi elemek, részletek felhasználásával, folytatásával, továbbalakításával (saját környezet, mesebeli tájak, falvak, városok)

Tárgyak – kellékek – technikák

Ajándék- vagy varázstárgy készítése egy mesehősnek (természetes anyagok, ágak, termések és egyebek felhasználásával)

Adott meséhez, történethez kapcsolódó valós vagy elképzelt eszközök, edények létrehozása különféle kézműves technikákkal (fonás, szövés, agyagozás)

Idő – változás – hagyományos és kortárs

Mozgás, mozdulat, változás megjelenítésének lehetőségei (vonallal, folttal, formákkal, egyszerű képhajtogatással, képmozgatással/thaumatroppal)

Átváltozás, mássá válás játékos lehetőségei álarcok, maszkok segítségével (az évszakok, a változás ősi, népi maszkjainak és kortárs plasztikák inspirációinak összekapcsolása, összeépítése egy különös mese, esemény okán / talált anyagok, kacatok, papírzacskók, dobozok, papírmasé, gipszes géz / festés)

Képes üzenetek – díszítés

Képzeletbeli állatok mintázatának tervezése (állati és növényi szimbólumok / papírkivá-gások, nyomatok / szimmetria, pozitív-negatív formák, ritmusok, sorminták)

Ősi, törzsi népek gyűjtött mintáiból egy kitalált nép világának, díszítéseinek megalkotása (tárgy- és textilfestések, játékos díszítések különböző anyagokon, talált tárgyakon)

Felfedezés – én és a világ

Kedvenc képek, színek, hangok, illatok, ételek-ízei egy mesébe keverednek (történet megjelenítése képpel, alakított tárggyal, mesedobozzal, belakható kis térrel)

Személyes tárgyak, játékok bemutatása egy valós vagy kitalált történetben

Fontos, gyakran átélt érzelmek, hangulatok érzékeltetése színekkel, színvariációkkal és játékos gyakorlatokkal (festés / dramatikus játék, megszólaló, zajongó, zenélő, illatozó érzések, színkontrasztok, színharmóniák / vidám, mozgalmas, kopár, félelmetes)

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/1. évfolyam*

A tanuló ismerje:

a témához kapcsolódó ábrázolási, megjelenítési módokat

a tanult kézműves technikák egyszerű fogásait, megoldásait

Legyen képes:

minták, motívumok gyűjtésére, felhasználására

rajzok, színes alkotások és plasztikus formák, tárgyak készítésére

vizuális ábrázolás tanult eszközeinek, technikáinak alkalmazására

érzések, személyes élmények, elképzelések változatos megjelenítésére

történetek, mesés tartalmak gondolati továbbszövésére, vizuális megelevenítésére

az eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

Alapfok 2. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/2. évfolyam*

A környezet és önmaguk jellemzőire fókuszáló nyitott, kíváncsi figyelem és szemlélet fejlesztése

A feladatokhoz szükséges vizuális és kézműves műfajok lényeges módszereinek, fogásainak használata

A személyes kibontakozásnak, fantáziának, emlékezetnek és a rugalmas viszonyulásoknak teret adó alkotótevékenység motiválása

A környezet által közvetített üzenetek, hatások iránt fogékony figyelem fejlesztése

Tananyag / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/2. évfolyam*

A megjelenítés, ábrázolás és tárgyalkotás sajátosságai, alapvető anyagai, eszközei, technikái

A vizuális kifejezési nyelv bátor használata

Különböző méretű, anyagú és műfajú alkotások készítése

Hagyományok, kortárs jelenségek, épített környezet és művészettörténet inspirációs forrásként való használata

Eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok

Feladatcsoportok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/2. évfolyam*

Mesék – hősök – történetek

Hétköznapi, kitalált történetek fő motívumainak, jeleneteinek megelevenítése (dramatikus játékkal, zajjal, fénnyel, tárgyakkal, bábokkal, rajzolt, festett képekkel)

Valós vagy irodalmi, zenei élmények feldolgozása különféle színes vagy vonalrajzos kompozíciókban (ceruza, toll, tus, kréta, festék)

Egy korábbi alkotás további jelenetekkel való kiegészítése (leporelló készítése, apró miniatúrák vagy óriásképek)

Terek – formák – figurák

Sosemvolt lények életre keltése (mintázás, konstruálás / agyag, papírmasé, karton, drót, talált kacat)

Kedvenc hősök és állataik kalandjainak megjelenítése a környezetükkel együtt (hanggal, mozgással, játékkal / síkban rajzolva, festve, plasztikusan / körplasztika, dombormű mintázása / konstruálás: drót, karton, textil, hurkapálcák, botok, talált anyagok)

Épületek, építmények településsé szervezése közös elképzelés mentén (nagyméretű, összekapcsolható színes kompozíciók és konstruált plasztikus építmények / kép- és tárgykirakós, puzzle)

Tárgyak – kellékek – technikák

Mai hétköznapi tárgyak mágikus erejűvé tétele (képes, rajzos tervezés, ábrázolás, talált/kidobásra ítélt tárgyak átalakítása, átfestése / különféle hagyományos kézműves technikákkal, díszítéssel)

Mesebeli takarók, kendők készítése (a fonalak, a gyapjú és a textilanyagok felhasználási lehetőségei)

Személyes tárgyak, apró játékok, ajándékok alkotása (természetes anyagok, ágak, termések kombinálása)

Idő – változás – hagyományos és kortárs

Korábban készített tárgy, játék működésének, mágikus erejének bemutatása (dramatikus szituációban, képsorozattal, egyszerű fázisrajzokkal, képes, rajzos használati utasítás, mágikus útmutató)

Mitikus vagy mesebeli hősök képzeletbeli ünnepei, napi teendői (eseménynaptár, időkerék, régen és ma / festett, rajzolt naptárak applikált kiegészítőkkel: szimbólumokkal, képekkel)

Képes üzenetek – díszítés

Varázsigék a tárgyakon (a fontos tárgyak működését segítő szavak, jelek felírása, felfestése, rávarrása, ragasztása tárgyakra, csomagolásokra)

A magyar népművészetből és a kortárs, modern alkotásokról gyűjtött motívumok összekapcsolásával személyes tárgyak díszítése (tolltartó, roller, füzet, tornacipő, bögre, póló)

Felfedezés – én és a világ

Beköltözve egy mesébe – egy választott szerepbe bújva saját küldetésük és a mese jellegzetes világának bemutatása (játékkal, sík és plasztikus alkotásokkal)

Arcok és érzelmek, jellemek megfigyelése, megelevenítése képpel és játékkal (arány, karakter, mimika / dramatikus játék / kártya-, memóriajáték ismert mese és irodalmi szereplők portréjával)

Talált, gyűjtött portréfotók felhasználásával fontos, valós vagy kitalált szituációk, események megjelenítése (kiegészítések, átalakítások rajzi, festészeti eszközökkel / nagyítások, ismétlődések – fénymásolatok segítségével)

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/2. évfolyam*

A tanuló ismerje:

a témához kapcsolódó sík- és térbeli ábrázolási, megjelenítési módokat

a tanult kézműves technikák alapvető fogásait, megoldásait

Legyen képes:

minták, motívumok gyűjtésére, átalakítására, alkalmazására

vázlatok, rajzok, színes képek és plasztikus formák, tárgyak, terek tervezésére, készítésére

a tanult vizuális kifejezőeszközök bátor alkalmazására

megfigyelések, érzések, személyes élmények és elképzelések változatos megjelenítésére

történetek és inspiratív vizuális tartalmak összekapcsolására, továbbgondolására, vizuális, játékos megelevenítésére

az eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

Alapfok 3. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/3. évfolyam*

A környezet, a művészeti alkotások jellemzőire és önmaguk megismerésére fókuszáló figyelem finomítása

Az egyéni és csoportos munkához szükséges alkotói és technikai ismeret és készség fejlesztése

A képi emlékezet és a képzelet gazdagítása

A vizuális kifejezés, az esztétikai érzékenység és az alkotókészség fejlesztése

Tananyag / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/3. évfolyam*

Ábrázolási és tárgyalkotási ismeretek, gyakorlatok

Különféle képzőművészeti és kézműves technikák

Tartalmak, témák változatos nézőpontú megközelítése, feldolgozása és megjelenítése

Népművészeti, klasszikus és kortárs vizuális művészeti példák inspiratív beemelése az alkotótevékenységbe

Eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok

Feladatcsoportok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/3. évfolyam*

Mesék – hősök – történetek

Történetek, jelenetek, személyes élmények megjelenítése, feldolgozása különféle eszközökkel, anyagokkal (rajzok, festett színes kompozíciók, alkalmazott technikák / formázott kép, képregény, leporelló, kódex lap)

Népmesék szereplőihez kapcsolható termékek, tevékenységek és foglalkozások képes, játékos bemutatása (meseszereplők a piacon árusítják portékáikat, műhelyükben fogadják a megrendelőket / dramatikus játék, bábozás, makett, dioráma, festés, rajzolás, kollázs, mintázás)

Terek – formák – figurák

Menedékhely készítése valós vagy kitalált, mesebeli, mitikus lénynek (sík vagy plasztikus alkotás, térrendezés, konstruálás)

Mozgatható bábfigurák készítése, és történetük elmesélése árnyjátékkal (pálcára, lécre szerelt vagy függesztett bábok / papírkivágás, festés, kollázs)

Különleges képességű, varázslatos, mesebeli növények ábrázolása és gondozási útmutatója (népmesék, legendák alapján / rajz, festés, sgrafitto jellegű viaszos technika, karcolás, domborítás agyagba, gipszbe)

Tárgyak – kellékek – technikák

Szokatlan rendeltetésű járművek tervezése, készítése egy klasszikus történet, képzőművészeti alkotás szereplői számára (hagyományos és talált anyagok, kézműves technikák, konstruálás)

Állat alakú vagy antropomorf edény készítése, mintázása (barátnak, kedvenc állatnak, valós vagy elképzelt szereplőnek / agyag, gipszes géz, papírmasé, vessző, háncs)

Öltözetkiegészítők, ékszerek készítése különböző anyagokból, anyagkombinációkkal (textil, gyapjú, fonal, természetes anyagok, termések)

Idő – változás – hagyományos és kortárs

A természeti jelenségek, a változás, a körforgás érzékeltetése egy jelenetsor, egy egyszerű mese segítségével (mozgást imitáló animáció, pörgethető lapok, zootróp, képkockák papírcsíkon)

Álruhák és mágikus öltözetek, munkaruhák tervezése, készítése egy fontos szereplő számára (népművészeti és kortárs, modern képzőművészeti inspirációk összekapcsolásával)

Képes üzenetek – díszítés

Titkos üzenetek küldése, elhelyezése hétköznapi tárgyakon és helyzetekben (szalvétán, pohár alján, papucs talpán, parkban, járdán, utazás közben / kréta, festék, talált anyagok / papírkivágások, stencilek, nyomatok / pozitív-negatív formák, ritmusok, jelek, szimbólumok)

Sokatmondó csomagolás készítése különleges ételek, italok számára (mesebeli teafilter, varázsital, gyógynövények, sütemények futó-tök számára)

Stilizált növények, geometriai szimbólumok felhasználásával megjelenített beszédes történetek napjaink épített környezetének felületein (kortárs vizuális elemek összekapcsolása népi motívumok részleteinek nagyításával / graffiti, molinó, plakát, falfestmény / tervek nagyméretű kartonon)

Felfedezés – én és a világ

Kedvenc versek, dalok, irodalmi alkotások illusztratív feldolgozása (saját könyv, kiadvány, napló számára)

Belecsöppenve egy festménybe – egy választott képzőművészeti alkotás terébe, világába kerülve egy új szituáció vagy következő pillanat megjelenítése (játékkal, bábbal, hanggal, fénnyel, rajzzal, festéssel, plasztikus alkotással)

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/3. évfolyam*

A tanuló ismerje:

a feladatokhoz kapcsolódó vizuális kifejezőeszközöket

a tanult sík és térbeli ábrázolás, megjelenítés lehetőségeit, gyakorlatát

a feladatoknál alkalmazott kézműves technikák lényeges fogásait, megoldásait

Legyen képes:

jelek, minták, szimbólumok gyűjtésére, jellemzőinek felismerésére, leleményes, egyedi felhasználásukra

a látvány, a jelenségek és a történetek értelmezésére, továbbgondolására, átírására

a képi ábrázolás változatos formáinak megvalósítására

vizuális kifejezőeszközeinek folyamatos bővítésére és találékony alkalmazására

az eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

Alapfok 4. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/4. évfolyam*

A célzatos megfigyelés és a látványértelmező képesség fejlesztése
A látvány utáni ábrázolás alapvető törvényszerűségeinek felismerése
A vizuális nyelvrendszer alapvető elemeinek tudatos használata
A tárgyalkotás és a vizuális művészet megjelenítési lehetőségeinek felismerése
A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges képességek továbbfejlesztése
A más műveltségterületekről származó inspirációk bátor használata

Tananyag / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/4. évfolyam*

A látvány, érzés, gondolat megfigyelése, értelmezése, rögzítése
Síkbeli és plasztikus munkákhoz szükséges anyagok és eszközök, gyakorlatok.
Formák, színek, anyagok és méretek célzatos használata
A népművészeti, a klasszikus és kortárs vizuális művészeti példák inspiratív beemelése az alkotótevékenységbe
Témák és tartalmak különböző szempontú megközelítéséből származó meglátások megfogalmazása
Eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok

Feladatcsoportok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/4. évfolyam*

Kép és valóság

Tárgyak, környezet ábrázolása a látvány által kiváltott érzéseket is megjelenítve (színek, fények, élesebb, elmosódottabb kontúrok / környezeti zajok, zenék hatása / monokróm színhasználattól a komplementer színpárokig)
Kedvenc növények megfigyelése, sokrétű bemutatása (poétikus növényillusztráció verssel, botanikus leírással, érzelmi hangoltságot jelző zenével, hangzó növényposzter / növényhatározó)
Tiszta színekből és szürkékből építkező kompozíciók (színes hangulat-, zaj- és illattérkép, formázott színes kívánságkép / festés, vegyes technika, kollázs talált anyagokból)

Forma – test és karakter

Fantasztikus figurák, állatok, sosemvolt lények megformálása (vízköpők, mitikus lények, képes katalógus, lexikon, bestiárium, kisplasztikák / agyag, talált anyagok, papírmasé, gipsz)
Arcképtár, arc-talány (gyűjtött, rajzolt karakteres arcokhoz jellem, öltözet, történet, környezet kitalálása / kártyák, társasjáték, memória- és asszociációs játék, cserélhető- mozgatható elemű képeslapok)
Önarckép, arckifejezés változatai különböző valós vagy elképzelt szituációban, környezetben (festmény, grafika / képeslap, illusztráció szöveges, zenei műhöz, útikönyvhöz, utazási katalógushoz)

Terek – tárgyak – környezet

Figurális épületszobrok titkai, valós és képzeletbeli megbízatásuk bemutatása (mozdulatjátékok, képes, rajzos gyűjtemény / megfejtett, kitalált történet megjelenítése: minikönyv, kódex, képregény, festmény)

Mobil installációk készítése célzatos szín- és anyagválasztással adott hangulat, gondolat előhívására (szárnyalás, reszketés, ellentét, harmónia / papír, textil, fonal, drót, vessző, háncs / ragasztás, varrás, festés)

Térmakettek különleges áttörésekkel, nyílásokkal (doboz- és hengerterek, térrészletek / színes fóliák, rózsaablakok / játék a fénnyel / megvilágított kész terek ábrázolása, fotózása)

Vizuális üzenet

Adott témához illő minták, díszítések gyűjtése, egy-egy részlet nagyítása, új kontextusba helyezése (ősi, népi és kortárs motívumok / léptékváltás, alakítás, egybekapcsolás)

Gyűjtött minták, természeti, növényi, geometrikus motívumok felhasználása alkotás során (képzeletbeli mintatérkép személyes érzések, asszociációk alapján / félelem erdeje, nyugalom tava, bánat kútja / ceruza, filc, vízfesték, tus, sablonnyomat, frottázs)

Beszédes önarckép készítése szövegek, versek, jelek, betűképek felhasználásával (vers- és dalszövegrészletek, rajzok, szimbólumok, jelek, betűk, iniciálék, graffitik, talált képek / ceruza, toll, akvarell, kollázs)

Történet és idő

Egy időutazó krónikája – személyes kalandok a múlt és a jövő hétköznapjaiban, jelentős történéseiben (vizuális napló, kódex, papírtekercs / rajz, festés, kollázs, illusztráció, leírás)

Klasszikus képzőművészeti alkotásokról kiválasztott tárgyak kiemelése és új kontextusba helyezése (saját személyes használatba, eltérő kor vizuális alkotásának terébe, képzeletbeli szituációba, napjaink hétköznapi munkahelyi környezetébe / sík vagy téri alkotás, szituációs játék, fotó, film, animáció)

Egy aktuális pályázat, verseny témájának feldolgozása vagy továbbtanulás megalapozása

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/4. évfolyam*

A tanuló ismerje:

a témához kapcsolódó vizuális kifejezőeszközöket, technikákat
a tervezéstől az alkotásig tartó folyamat lépéseit
a legfontosabb balesetvédelmi tennivalókat

Legyen képes:

a látvány és a jelenségek értelmezésére, rögzítésére
adott téma kapcsán érzései, gondolatai vizuális alkotásokban való megfogalmazására
motívumgyűjtésre, átírásra, sík és plasztikus alkotások, tervek készítésére
a vizuális kifejezés alapismereteinek felhasználásával képet, teret és tárgyat létrehozni
a feladatához kapcsolódóan beépíteni és továbbgondolni különböző művészeti területek alkotásainak elemeit, tartalmát
eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

Alapfok 5. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/5. évfolyam*

Az emberi és a természeti környezet tudatos megfigyeléseinek, tapasztalatainak vizuális megjelenítése
A látás és a látványértelmező képesség pontosítása, fejlesztése
A látvány utáni ábrázolás alapvető törvényszerűségeinek tudatosítása
A tárgyalkotó, a vizuális művészeti tevékenységek körének bővítése
A vizuális kifejezőeszközök használatának fejlesztése

Tananyag / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/5. évfolyam*

A látvány pontos megfigyelése, ábrázolása
Különböző képző- és vizuális művészeti, tárgyalkotó, konstruáló technikák és gyakorlatok
Hagyományos és új médiumok használata
Az előképek megismerése, feldolgozása
Témák és tartalmak különböző szempontú vizsgálata, feldolgozása különféle műfajokban
Eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok

Feladatcsoportok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/5. évfolyam*

Kép és valóság

A környező látvány ábrázolása (ablakon túl, falakon belül / vonal-, levegő- és színperspektíva, előtér – középtér – háttér / kréta, szén, lavírozott tus, festés)

Megfigyelési gyakorlatok – a valós látvány vizsgálatából kitalálható reális és fiktív előzmények, következtetések rögzítése (talányok megfejtése, modellezése / nyomozóiroda: mi történt itt / illúzió-vadászok: optikai csalódások, illúziók, térbeli lehetetlenségek / életképek egy elképzelt színhelyen / képes, rajzos, fotós dokumentálás)

Emlékek, belső tájak, átélt ünnepek megjelenítése (grafika, festés, fény- és térinstalláció)

Forma – test és karakter

Jellegzetes építményekhez társítható karakteres alakok (építmény- és alakábrázolás / torony, híd, cölöpház, uszály, iglu, vár / lakó, gondnok, vendég karakteres megjelenítése / rajz, festés, mintázás, konstruálás, jelenet)

Öltözet, stílus és kelléktár összeállítása egy érdekes, képzeletbeli alak számára (kém, időutazó, szuperhős, tudós, kalandor, galaktikus postás, álomgyűjtő, digitális vándor / rajz, sziluettkép, festés, kollázs, képes-, rajzos, szöveges lapok, síkbábok, tárgyalkotás)

Adott öltözethez, korhoz, karakterhez illeszkedő minták, különleges textúrák gyűjtése, alakítása és új felületté, díszítménnyé szervezése (különböző felületű, struktúrájú, textúrájú anyagok, kollázs, tus, pác, nyomat)

Terek – tárgyak – környezet

Sajátságos település megtervezése, megépítése – szokatlan, képzeletbeli funkcióval rendelkező építmények, terek összekapcsolásával (képzeletkikötő, időjárás-daraboló üzem, emlékvarroda, gondolatraktár / rajz, festés, konstruálás, makett, térkép, képes ismertető / karton, drót, vessző, fonal, fólia, talált anyagok)

A természeti környezet és jelenségeinek megfigyelése, megjelenítése (grafika, festés)

Szokatlan funkciójú térkonstrukció létrehozása (gyűjtött hétköznapi tárgyak, textil, fonal, karton összeépítésével, átalakításával, többféle bevilágítással /—emlék-doboz, költöző-övezet, kapcsolat-tér, felejtés-szektor)

Vizuális üzenet

Látható, eltérő méretű üzenet létrehozása a szabadban, az ott található anyagok felhasználásával, az alkotást segítő magyarázó rajz elkészítésével (land art / udvaron, parkban, járdán, erdőben, mezőn / felszíni alakzatok, növények, növényi részek, kő, kavics, homok, víz)

Szobrok alkotása önmaguk, kedvenc szereplőjük tulajdonságainak megjelenítésére (lélek-virág, lélek-gubanc, fény-lélek, lélek-szilánk, lélek-tükör / természetes formák redukálása, stilizálása, szín- és formavariációk / rajz, festés, mintázás, konstruálás / agyag, papírmasé, gipszes géz, karton, drót, vessző, talált anyagok)

Történet és idő

Az idő szubjektív belső érzékelésének tudatosítása, a tapasztalatok megjelenítése többféle művészeti médium segítségével (performance, film, időkép-fóliák, időobjektum / tárgy, időlabirintus /tér / elfolyó idő, időspirál, megállt idő, időréteg, idő-ragacs, szivárgó idő)

Kedvenc helyek, tájak, épületek és titkok – egy világjáró felfedező útjának bemutatása választott nézőpontból (képes, rajzos, szöveges térkép, saját vagy talált fotók, mozgóképek, animációk, kollázs, montázs)
Egy aktuális pályázat, verseny témájának feldolgozása vagy továbbtanulás megalapozása
Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/5. évfolyam*

A tanuló ismerje:
a témához kapcsolódó vizuális kifejezés eszközeit, lehetőségeit
a tervezéstől az alkotásig tartó kreatív folyamat lépéseit
a legfontosabb balesetvédelmi tudnivalókat

Legyen képes:
a látvány és jelenségek tudatos értelmezésére, rögzítésére
a térbeli ábrázolás alapvető szabályainak figyelembevételére
motívumgyűjtésre, átírásra, vázlatok, sík és plasztikus alkotások készítésére
változatos forma-, faktúra- és felületminőségek létrehozására
különböző anyagokkal és eszközökkel változatos konstrukciók, tárgyak létrehozására
adott gondolat, téma kibontására, sík és plasztikus alkotásokban való megjelenítésére
a feladatához kapcsolni, beépíteni, továbbgondolni műalkotások és más műveltségterületről származó ismereteket és tapasztalatokat
az eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

Alapfok 6. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/6. évfolyam*
A látvány ábrázolása kapcsán a megismert megjelenítési módok és a személyes elképzelések összehangolása
A környezet, a karakterek jellegzetességeinek tudatos megfigyelése, megjelenítése
A stílus- és arányérzék finomítása, a kompozíció, a szín és az előadásmód továbbfejlesztése
A tárgyalkotás, a vizuális alkotótevékenységek technikáinak, eszköztárának adekvát használata
A képi, vizuális műveltség bővítése

Tananyag / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/6. évfolyam*
Látvány, érzelem, gondolat és koncepció megjelenítése a grafika, festészet és plasztika eszközeivel
Környezet építményeinek, tárgyainak több szempontú vizsgálata, megjelenítése
A hagyományos és kortárs vizuális és tárgyalkotó módszerek, technikák és szemlélet
Témák, tartalmak, üzenetek eltérő fókuszú megközelítése és különböző műfajú inspirációk felhasználása az árnyalt megjelenítés érdekében
Eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok

Feladatcsoportok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/6. évfolyam*

Kép és valóság

Csendélet – hétköznapi és különös tárgyak beállításával (zsúfolt és összefogott kompozíciók, finom részletmegoldások, érzékeny színárnyalatok, színharmóniák, disszonanciák / a csendélet környezetének átírása, a csendélet beemelése egy képzőművészeti alkotás terébe)

A térábrázolási konvenciók, optikai csalódások, illúziókeltés (valóság és látszat, perspektíva és az axonometria fintorai)

Látvány, tárgyak ábrázolása eltérő, rendhagyó nézőpontokból, szokatlan képkivágással (grafit, szén, pittkréta, akvarell, tempera, pasztell)

Forma – test és karakter

Bizarr, mozgalmas történetek, jelenetek illusztratív feldolgozása (figuratív, nonfiguratív módon / rajz, festés, kép, fotó, film, számítógépes manipulációk, kollázs)

Klasszikus és kortárs alkotások szereplőinek inspiratív felhasználásával karakterlapok, karakterkártyák létrehozása (a szereplő külső és belső jellemzői, vágyai, tevékenységei, tárgyai, környezete / grafikai, festészeti eszközök, kollázs, szöveg)

Önmaguk vagy kedvenc szereplőjük karakterének, személyiségének térbeli megjelenítése (önportré nonfiguratív elemekkel / identitást jelző, hordható maszk, legyező / egyedi tárgy, kellék / a szereplő környezetét is bemutató tér, dioráma)

Terek – tárgyak – környezet

Funkció, forma és a környezeti adottságok kapcsolatának vizsgálata az épületek, építmények tereinek, külső, belső megjelenésének változatossága kapcsán (rajzok, vázlatok, gyűjtött fotók, leírások)

Választott funkcióra egy rendhagyó anyagú, formai megoldású építmény kitalálása, modellezése és elhelyezése egy sajátos, új környezetben (ábrázolás, terv – tus, pác, akvarell, vegyes technika, kollázs / térbeli makett – karton, pausz, vessző, drót, fóliák, ytong, gipsz, talált anyagok, kacatok)

Tárgyak rendeltetése, használhatósága, egyedi jellemzők felfedezése, megjelenítése (ceruza, vízfesték)

Használhatatlan tárgy tervezése, elkészítése (túlzásba vitt forma, komplikált mechanizmus, érzékszervi ellentmondás, környezeti/társadalmi kritika / rajz, katalógus, webshop, képregény, használati útmutató / talált vagy nem használt tárgy átalakítása)

Vizuális üzenet

Műalkotások témájának, üzenetének, hangulatának bemutatása / kitalálása a hozzájuk társított hangok, zajok, illatok, mozdulatok segítségével

Ismert alkotások, plakátok átértelmezése a hozzájuk kapcsolódó szöveg, kép megváltoztatásával

Különböző korokból, területekről gyűjtött minta, ornamentika elemeire bontása, részletének nagyítása, módosítása, majd új művé alakítása (elemek összeillesztése különös rendezési elv mentén / szokatlan kontextusba helyezni: eltérő kor képi alkotásaiba, napjaink jellemző szituációiba / festés, kollázs, vegyes technika, sablonnyomat)

Történet és idő

A véletlen, a bizonytalan témájának körüljárása, és a képzelet egyedi jellegének megfigyelése játékos vizuális feladatokon keresztül (klasszikus és kortárs alkotások szereplőinek véletlen találkozása egy alkotás terében vagy egy mai helyszínen / ugyanazon képi elemek, figurák egyéni elképzelések mentén való elrendezése, jelenetté formálása / grafika, festés, kollázs, számítógépes képi manipulációk)

Különleges „emlék-rögzítő” eszköz tervezése, készítése, mely képes a saját vagy mások emlékeit előhívni, őrizni, átélhetővé tenni (interaktív, többérzékű / modalitású konstrukció, installáció, kép-szövő, kép-rétegző szerkezet, illat-, hang-, fény- és érintésnyom-doboz)

Egy aktuális pályázat, verseny témájának feldolgozása vagy felkészítés továbbtanulásra

Alapvizsga-felkészülés

A megszerzett ismereteket, tapasztalatokat bemutató 7−10 darabos portfólió összeállítása az alapfok évfolyamain készült sík és plasztikus alkotásokból

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/6. évfolyam*

A tanuló ismerje:

a téma megközelítéséhez és megjelenítéséhez kapcsolódó lehetőségeket, vizuális kifejezési eszközöket

a feladat kibontásától a tervezésen át az alkotásig tartó kreatív folyamat lépéseit

a legfontosabb balesetvédelmi tudnivalókat

Legyen képes:

a látvány és a jelenségek értelmezésére, rögzítésére

adott gondolat, téma kibontására, sík és plasztikus megjelenítésére

a perspektivikus ábrázolás szabályainak figyelembevételére

színtani, kompozíciós ismeretek alkalmazására

változatos forma-, faktúra- és felületminőségek létrehozására

különböző anyagokkal, eszközökkel és inspiratív megközelítésekkel változatos képek, konstrukciók, tárgyak létrehozására

különböző műfajú műalkotások értő befogadására, továbbgondolására és feladatához kapcsolására

az eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

a vizuális művészetek technikai és műfaji sajátosságait, tanult alkotói eljárásait
a kép- és tárgyalkotás alapvető lépéseit, tanult módszereit
a sík és plasztikus alkotás alapvető törvényszerűségeit, kompozíciós lehetőségeit, különböző eljárásait
a vizuális művészetek jelentős klasszikus és kortárs alkotóját, jellemző műveiket
a legfontosabb balesetvédelmi tudnivalókat

Legyen képes:

a látvány és a jelenségek megragadására, visszaadására
a képi ábrázolás tanult térbeli, színtani, kompozíciós ismereteinek, szabályainak alkalmazására
munkájához inspirációkat, motívumokat gyűjteni és vázlatokat, terveket készíteni
a tárgyalkotás, a téri, plasztikus konstruálás során a tanult elméleti, gyakorlati tudásának alkalmazásával önálló alkotások elkészítésére
a különböző műfajú műalkotások értő, inspiratív befogadására, és a más műveltségterületről származó ismeretek felhasználására alkotótevékenysége során
az eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

A *Vizuális alkotógyakorlat tantárgy* művészeti alapvizsga követelménye

Az alapvizsga részei

Az alapvizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tárgya és időtartama:

a *vizuális alkotógyakorlat tantárgy* alapfokú évfolyamain készült tanulói munkákból válogatott portfólió összeállítása tanári segítséggel, a vizsgát megelőző félévben
a portfólió bemutatása (témák, technikák, személyes gondolatok – alkotói/tervezési folyamatok) – maximum 15 perc

Az alapvizsga tartalma

A portfóliót a tanuló úgy állítja össze, hogy a 7−10 db-os válogatásból mérhető legyen a tervező-, alkotó-, konstruáló, tárgykészítő képessége. A válogatás tükrözze a tanuló megszerzett tudását a vizuális művészet műfaji sajátosságairól, anyagairól, alkotói módszereiről. A portfólió mutassa be a tanuló vizuális alkotói jártasságát, szakmai tudását.

Az alapvizsga értékelése

A vizuális alkotógyakorlat művészeti alapvizsga értékelésének szempontjai:

a gondolati tartalomnak megfelelő koncepció és tervezés
a síkbeli, a plasztikai és tárgyformáló ismeretek gyakorlati alkalmazása
a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő kifejezőképesség
a témák ötletes feldolgozása, az alkotások egyedisége
a kiválogatott alkotások igényessége, összhatása
a bemutatás tartalma, előadásmódja

2.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tanulók magas tudásszintjének eléréséhez nélkülözhetetlen az igényes tankönyv és kottaanyag kiválasztása.
A zeneművészeti ágazaton a kottaanyag kiválasztásának alapvető szempontja, hogy a zenei anyag maximálisan segítse a növendék hangszerjátékának fejlődését.
A játszott anyagnak tartalmaznia kell a gyermek korához igazodó, és a már meglévő tudásszintjére épülő technikai, előadásbeli és stiláris elemeket.
A tantervi programok minden hangszer minden évfolyamára tartalmazzák a javasolt felhasználható irodalmat, melyből a tanár a növendék adottságainak megfelelően választhat.
Nem hagyható figyelmen kívül az a körülmény sem, hogy a választott kották elérhető áron beszerezhetők legyenek. Az elméleti tantárgyak kotta- és tankönyvválasztásánál szintén a tantervi programok az irányadóak.
Minden művészeti ág tanításánál alapvető követelmény, hogy a tankönyveket, segédanyagokat metodikailag következetesen építkezve, a növendék életkori sajátosságaihoz igazodva válasszuk meg, figyelembe véve, hogy az a szülőknek ne jelentsen indokolatlan anyagi terhet.
Zeneművészeti ágban iskolai használati könyvek, kották, partitúrák beszerzése.
Képzőművészeti tanszakon a szükséges eszközök, anyagok biztosítása.

2.3. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanulók jutalmazásának elvei

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, illetve hozzájárul az intézmény jó hírnevének megőrzéséhez, az intézmény dicséretben részesíti.
Az intézmény ezen túlmenően jutalmazza azt a tanulót, aki:

- eredményes kulturális és közéleti tevékenységet folytat

- a közösségi életben tartósan jó szervező és irányító tevékenységet végez
- területi, megyei, országos versenyeken eredményesen szerepel.

Egyéni jutalmazási formák:
Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretek adhatók:

- szaktanári,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás,
- kulturális hozzájárulás (színház vagy kiállítás látogatáshoz).

Az a tanuló, aki egész évben példamutató magatartást tanúsított és kiemelkedő munkát végzett, tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért
- példamutató magatartásért
- kiemelkedő szorgalmáért
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalmáért dicséretben részesül.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi, és szorgalmi dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. A főtárgy tanár javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.
Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, az iskoláért végzett kiemelkedő munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

A művészeti ágakban az alábbi szempontok szerint értékeljük a tanulók tudását, szorgalmát: évközi, órai munkában nyújtott aktivitás és teljesítmény, kitartás, szorgalom, valamint meghatározott időre (határidőre) megtanult (elkészített) mű (alkotás) előadása (kiállítás).

Zeneművészeti ág

a) A tanulók teljesítményének értékelése

- egyik formája a hangversenyeken való részvétel, másik a vizsgákon való szereplés/

Alapkövetelmény a művészetoktatás hangszeres tanszakain, hogy a növendék legyen képes a zenei anyagot:

- életkora és egyéni képességei
- készsége szintjén
- kotta- és stílus hűen, értelmesen tagolva
- a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően megszólaltatni.

A növendékek produkciója tükrözi a gyermek képességeit és a tanár munkájának eredményességét egyaránt. Ezáltal képet kapunk a tanszakokon folyó oktatásról, a tanulók fejlődéséről.

b) A tanulók értékelésének és minősítésének formái

Az értékelés formái félévenként minden egyes tagozaton:

- félévenként (félévkor és év végén)
- osztályzattal

A felsőbb osztályba lépő tanuló tudását, szorgalmát minősíteni és értékelni kell, figyelembe véve a tanuló képességeit és készségeit, nem mellőzve az értékelés motiváló tényezőjét sem.
Minden művészeti ág, valamennyi évfolyamában - az előképzőtől a továbbképző befejezéséig- a tudás és szorgalom értékelése ötfokozatú jegy valamelyikével történik.

c) A tantárgyi érdemjegyek tartalmi értékelése

5 (jeles): az osztálynak megfelelő fejlettségű tudással végezte el a teljes anyagot, muzikális, kiegyensúlyozott fejlődést mutat, fogékony érdeklődésű feladatai iránt, szép hangon, biztonsággal játszik, szerepléseken megbízható produkciót nyújt, aktívan közreműködik a rendezvényeken.

4 (jó): változóan fejlődő teljesítménnyel végezte el osztálya anyagának 80 %-át, kevésbé fogékony érdeklődésű, muzikalitása nem önmagából, hanem tanára ráhatásából fakad, biztonsága nem 100 %-os, szerepléseken jó produkciót nyújt, számítani lehet aktív közreműködésére a rendezvényeken.

3 (közepes): lassú, változó fejlődést mutat, osztálya minimum követelményét végezte el, nem muzikális, de szívós tanári munkával tisztességes, becsületes, de nem tehetséges produkciót nyújt, szerepléseken megbízhatatlan, aktív közreműködésére nem lehet számítani, nem jól játszik és nem jó hallgatni.
Ez a jegy a próbaidő lehetőségét biztosítja.
Ha nem mutat javulást, akkor el kell tanácsolni.

2 (elégséges): nem mutat fejlődést, osztálya minimum követelményét sem képes elvégezni, szerepléseken csak kudarcot vall, nem hajlandó a tanárral sem együttműködni.
Ez a növendék az, akit szülei erőltetnek gyermeke akarata és képessége ellenére a zene és egyéb művészetek hiábavaló tanulására.
Próbaidő nélkül el kell tanácsolni, a szülővel megbeszélve gyermeke alkalmatlanságát e pálya iránt.

1 (elégtelen): az évfolyam előírt anyagát nem végezte el.

d) A szorgalom tartalmi értékelése –szöveges értéklés

példás (5): folyamatosan kiemelkedő munkát végez, szorgalmában példamutató
jó (4): munkájában képességeinek megfelelően jól teljesít, megbízható, rendszeresen készül fel az órákra.
változó (3): tanulmányi eredménye jelentősen elmarad képességeitől, munkájában csak időnként tanúsít törekvést, kötelességeit csak figyelmeztetésre és erős tanári ráhatással végzi el.

hanyag (2): rendszeresen nem készül az órákra, megbízhatatlan, figyelmeztetésre sem végzi el feladatait.
A *tantárgyi érdemjegyek* a térítési díj és tandíj megállapítása szempontjának kiszámítási alapját képezik.
A *szorgalomi értékelések* a térítési díj és tandíj megállapítása szempontjából nem számítanak bele a tanulmányi átlag kiszámításába

e) A tanulók tudásszintjének időszakos mérése intézményi szinten

A növendékek tudásszintjének időszakos mérése – a nevelőtestület véleménye alapján – meghatározott évfolyamokon történik. Fontos szempont az osztályok kiválasztásánál az a tény, hogy olyan évfolyamot válasszunk, amikor a megalapozó tudásszintet, egy nagyobb váltást igénylő, magasabb szintű követelmény követ.
A képzés sajátosságaiból adódóan az előképző osztályok elvégzése után, a 3. osztály végén szintfelmérés történik.
A növendék az alapfok végén művészeti alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően művészeti záróvizsgát tehet.
Az *előképző* osztályok sikeres elvégzése után a tanulók tudásszintjének és képességeinek felmérése után a növendékeket a hangszeres osztályok megkezdésére, folytatására vagy más tanszakra irányítjuk.
A *hangszeres 4. osztályok* anyaga már magasabb tudásszintet követel, ez indokolja, hogy a 3. osztály végén fokozott figyelmet fordítsunk az addig elsajátított ismeretek készséggé válásának megfigyelésére. A követelményszint alatt teljesítő tanulóknak lehetőséget adunk osztályának folytatására, vagy átirányítjuk más tanszakra.
Az *alapfokú osztályok* összefoglaló-befejező vizsgája az eddigi tanulmányok lezárását és egyben a továbbképző osztályokba lépés lehetőségét jelenti.
Az utolsó továbbképző osztály végén záróvizsgát tehet, mely koncertszerű előadás formájában történik.

2.4. A tanulók továbbhaladása, a tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei a tanulmányok alatti beszámolók, vizsgák szabályai

Tanulmányi vizsgák

Az alapfokú művészetoktatás vizsgáztatási, és félévi meghallgatási rendjét az éves munkaterv tartalmazza.
Minden tanévben egy főtárgyi vizsgát kell tenni a tanév végén május-június hónapokban.
Tanítványaink félévkor tanszaki hangversenyek formájában adnak számot teljesítményeikről szüleiknek.
„B” tagozatos növendékeink félévenként 2 (összesen 4 alkalommal) hangverseny, vagy meghallgatás keretében, közönség és a tanszak tanárai előtt adnak számot előmenetelükről.
A vizsgák beosztását a tanszakvezető/munkaközösség-vezető/ készíti el az igazgató és az adott tanszak tanáraival történő egyeztetés után.
A vizsga anyagát, az intézmény helyi tanterve tartalmazza.

Vizsgák fajtái:

- Főtárgy vizsga
- Kötelező tárgy vizsga: szolfézs, kamarazene, zenekar
- „B" tagozatos vizsga
- Művészeti alapvizsga (alapfok 6. évf. után – év végi vizsga - feltétel a továbbhaladáshoz)
- Művészeti záróvizsga (10. évfolyam befejezése után - év végi vizsga)

Művészeti alap- és záróvizsga

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.
Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni.
A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és gyakorlati tudása.
Az alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá. Amennyiben az nem felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja.

Összevont beszámoló

A tanév végén - rendkívüli előrehaladás esetén - a szaktanár és a tanszakvezető tanár együttes javaslata alapján – az intézményvezető engedélyezheti, hogy a tanuló két, esetleg több osztály anyagából összevont beszámoló vizsgát tehessen.
A főtárgyi beszámoló anyagát kétharmad részben a magasabb évfolyam anyagából kell összeállítani. A kötelező tantárgynál a magasabb osztály követelményei alapján kell az osztályzatot megállapítani.
Összevont beszámolót a hangszeres beszámolókkal egyidejűleg, vagy az igazgató által megadott időben lehet tartani.
A tanulóknak az összevont beszámoló engedélyezését írásban kell kérniük.
A kérelmet kötelező tantárgy esetében legkésőbb december 10-ig, főtárgy esetében április 10-ig lehet az igazgatóhoz benyújtani.

Felsőbb osztályba lépés

A művészeti iskola felsőbb osztályába az a tanuló léphet, aki a közvetlenül megelőző osztályt sikeresen elvégezte, arról bizonyítványt kapott és tanulmányait nem szakította meg.

Felmentés, vagy más ok miatt a tanuló osztályba sorolása szolfézs, illetve a főtárgy esetében eltérhet egymástól.
Ezt a bizonyítványban és a törzslapon is fel kell tüntetni. Ebben az esetben a felsőbb osztályba lépésnél a hangszeres osztályt kell figyelembe venni.

Tanulmányok folytatása ugyanabban az osztályban

Az a tanuló, aki /betegség, sok hiányzás miatt/ osztálya tantervi anyagát nem tudja elvégezni, az igazgató engedélyével a következő tanévben ugyanannak az osztálynak a tanulójaként folytathatja tanulmányait.
Az intézményvezető a főtárgy tanár véleménye alapján dönt.
Ebben az esetben a tanuló osztályzatot nem kap. /NO/
A bizonyítványba és a törzslapra a fenti tényt be kell jegyezni.
Osztályfolytatásra az alapfokú művészeti oktatásban, művészeti áganként egy alkalommal van lehetőség.

2.5. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulókra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket. Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

3. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Karcagi Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola
5300 Karcag, Szabó József utca 1.
OM:203610
☎: 59/503-281, 59/503-282
Honlap: www.iskolazenekarcag.hu
e-mail: iskola.zene.karcag@karcagitk.hu

Ikt.sz.: KK/KEFAMI/44-1 /2026.

JEGYZŐKÖNYV

Készült: Karcagi Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola
5300 Karcag, Szabó József utca 1.
Időpont: 2026. augusztus 31.
Jelen vannak: a csatolt jelenléti íven szereplők
Napirendi pont: A Karcagi Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai Programjának véleményezése és elfogadása

Plósz Csilla Margit igazgató köszönti a jelenlévőket.
Jegyzőkönyvvezetésre felkéri Molnár Sándorné iskolatitkárt, hitelesítésre Urbánné Tóth Klára igazgatóhelyettest.
Az igazgató megállapítja, hogy a nevelőtestület határozatképes.

Plósz Csilla Margit ismerteti a Karcagi Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógia Programját a 2026/2027-es tanítási évre.
Majd ezt követően véleményezésre bocsátja.
Hozzászólás nem volt.

Ezt követően kéri, hogy a nevelőtestület tagjai kézfeltartással szavazzanak az intézmény 2026/2027-es tanévre szóló Pedagógiai Programjának elfogadásáról.
A jelenlévők egyhangúlag nyílt szavazással elfogadták az intézmény 2026/2027. tanévre szóló Munkatervet.

Plósz Csilla Margit igazgatónő megköszöni az elfogadást és eredményes munkát kíván a tanévre.

Karcag, 2026. augusztus 31.

Urbánné Tóth Klára

Molnár Sándorné

Plósz Csilla Margit

Karcagi Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola
5300 Karcag, Szabó József utca 1.
Tel.: 06-59/503-281, 06-59/503-282
Honlap: https://iskolazenekarcag.hu/
E-mail: iskola.zene.karcag@karcagitk.hu
OM: 203610

KK / KEFAMI / 44 - 2 /2026.

JELENLÉTI ÍV

Tárgy: Pedagógiai Program elfogadása
Helyszín: Karcagi Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola
5300 Karcag, Szabó József utca 1.
Időpont: 2026. augusztus 31. – 10^{00} óra

Ssz.	Név	Aláírás
1.	Plósz Csilla Margit	
2.	Urbánné Tóth Klára	
3.	Bacsó Andrea Rózsa	
4.	Barát-László Bernadett Erika	
5.	Csetreki Imre	
6.	Dr. Debreczeniné Géczi Anikó	
7.	Dudás Enikő	
8.	Házi - Sáray Mária	
9.	Papp Dávid	
10.	Rab Zita Mónika	
11.	Székelyné Szabados Annamária	
12.	Szőke Krisztina Hajnalka	
13.	Szőllősi Erika	
14.	Tóth Gyula	

3. Legitimáció

A Karcagi Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola nevelői közössége a **Pedagógiai Programot** a vonatkozó jogszabályi előírások alapján elkészítette. Bevezetése 2026. szeptember hónap 01. napjától történik.

A Pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola igazgatói irodájában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A pedagógiai program módosítását a **szülői szervezet** 2026. augusztus 28. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírásommal tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Karcag, 2026. augusztus 28.

.....

a szülői szervezet képviselője

A pedagógiai program módosítását az Intézményi Tanács 2026. augusztus 28. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírásommal tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Karcag, 2026. augusztus 28.

.....

az intézményi tanács elnöke

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai programot az intézmény nevelőtestülete 2026. augusztus 31. napján tartott értekezletén elfogadta.

Karcag, 2026. augusztus 31.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Karcag, 2026. augusztus 31.

.....
igazgató

A 2026/2027. ÉVI PEDAGÓGIAI PROGRAMBAN SZEREPLŐ, A PEDAGÓGIAI SZABÁLYOZÓKBAN MEGJELENÍTETT ÉS JÓVÁHAGYOTT, FENNTARTÓRA HÁRULÓ TÖBBLETKÖTELEZETTSÉGET JELENTŐ TEVÉKENYSÉGEK

Intézmény neve: Karcagi Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola
Intézmény székhelye: 5300 Karcag, Szabó József utca 1.
Intézmény OM azonosítója: 203610

Sorszám	Többletkötelezettség megnevezése, tartalma	Többletkötelezettség fellelhetőségére való hivatkozás (fejezet, alfejezet, stb.)	Többletkötelezettség rövid indoklása	A többletkötelezettségből adódó, a fenntartóra háruló összes költség (Ft-ban)	A megvalósításhoz szükséges személyi feltételek	A megvalósításhoz szükséges tárgyi feltételek
1.	Erkel Emlékhangverseny	Munkaterv	az idei évben az iskola növendékei és tanárai lépnek fel az ünnepi műsorban.	12.000,-Ft	pedagógusok	koszorúzáshoz koszorú
3.	Karácsonyi hangverseny	A tanév helyi rendje	közösségfejlesztés, művészeti nevelés	100.000,-Ft	pedagógusok	fellépő növendékeknek édesség
4.	Rézfúvós kupa	Munkaterv	Művészeti nevelés, közösségfejlesztés	20.000,-Ft	pedagógusok	utiköltség
6.	Tanulók tanévzáró ünnepélyen való jutalmazása	A tanév helyi rendje	közösségfejlesztés, hagományápolás	20.000,-Ft	pedagógusok	oklevél, ajándék, virág
7.	Citera találkozó Mezőtúr	Munkaterv	művészeti nevelés	7.000,-Ft	pedagógusok	utiköltség
10.	XVII. Országos Ütőhengszeres Kamaraverseny Vác	Versenyek	művészeti nevelés	28.000,-Ft	pedagógusok	utiköltség
12.	Nemzetközi Zongoramesék Baja	Versenyek	művészeti nevelés	31.000,-Ft	pedagógusok	utiköltség
15.	VI. Ütőhangszeres Szóló és Duófesztivál Szolnok	Versenyek	művészeti nevelés	11.500,-Ft	pedagógusok	utiköltség
			Összesen:	**229.500,-Ft**		
	Karcag, 2026. szeptember 01.				igazgató aláírása	

2026. szeptember 01.

Karcagi Tankerületi Központ

Karcagi Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola

5300 Karcag
Szabó József utca 1.

Plósz Csilla Margit
igazgató részére

Iktatószám: TK/099/01106-34/2026
Ügyintéző: Kissné Soós Ágnes
Telefon: +36-59-795-207
E-mail: agnes.soos@kk.gov.hu

Tárgy: egyetértés megadása a fenntartóra háruló többletkötelezettségek tekintetében

Tisztelt Igazgató Asszony!

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése alapján a nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az igazgató hagyja jóvá. A fenntartó egyetértési jogot gyakorol a pedagógiai program azon elemei tekintetében, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul. Az igazgató a pedagógiai programot az intézmény honlapján közzéteszi.

A Karcagi Tankerületi Központ – mint fenntartó – *a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdésében* foglalt rendelkezések alapján a **Karcagi Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola** (székhely: 5300 Karcag, Szabó József utca 1. OM azonosító: 203610) pedagógiai programjának azon elemei tekintetében, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, egyetért.

A Tankerületi Központ a pedagógiai programban jelzett többletkötelezettségeket az intézmény mindenkori éves költségvetési kerete terhére engedélyezi.

Karcag, 2026. szeptember 01.

Tisztelettel:

Sági István
tankerületi igazgató

Karcagi Tankerületi Központ 04

Kapják:
1. Karcagi Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola (székhely: 5300 Karcag, Szabó József utca 1.)
2. Irattár